

AREGCEL

XI. ÉVFOLYAM, 27. SZÁM.

Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1948 JUNIUS 28.

„Meggyőződésem, hogy a szovjet-amerikai viszonyt meg lehet javítani“

— jelentette ki Dewey első sajtófogadásán

A republikánusok elnökjelöltje, a New York-i kongresszus elnöke, Dewey, az Egyesült Államok új elnöke, az új választási hadjárat, amely július 23-án kezdődött, amely napon ugyancsak a demokraták tartják a kongresszus elnökjelöltje gyűlésüket. Dewey novemberében kerül a választásra sor s amennyiben Eisenhower nem sikerül a demokratáknak megnyerniük, úgy előrelátó, hogy

Dewey lesz ezúttal, az 1940 és 1944. évi kudarc után az USA új elnöke.

Drámai méretű propagandára készül fel mindkét párt, mert nem csupán elnököt választ késő ősszel Amerika népe, hanem a képviselőház minden tagját és a szenátus tagjainak egyharmadát is újra választják. A nagy találgatás az új republikánus elnök és kormány jövő politikájáról már megindult. Dewey első sajtófogadásán kijelentette, hogy

nátus tagjainak egyharmadát is újra választják. A nagy találgatás az új republikánus elnök és kormány jövő politikájáról már megindult. Dewey első sajtófogadásán kijelentette, hogy

gyökeres reformokra készül és mindenekelőtt az alelnök hivatását fogja kibővíteni. Jelszava, mondotta, a becsületesség és a tisztá erkölcs a legkisebb hivatalnoktól a legmagasabb rangig és hangsúlyozta, hogy

nem helyesli a kormány s a kongresszus eddigi diplomáciai módszerét és meggyőződése, hogy a szovjet-amerikai viszonyt javítani lehet.

A filadelfiai gyűlés egyes szónokai

élesebb hírokat pengettek. Green, Ohio kormányzója kijelentette, hogy a washingtoni külügyminisztérium diplomáciai személyzetét kicserélik, Duff, Pennsylvania kormányzója pedig bejelentette, hogy

a világválság sokkal mélyebb, semhogy azt az eddigi módszerekkel meg lehetne oldani, azaz, hogy nagy dollár-számokat rajzolnak a világtörténelem lapjaira.

Az amerikai és a nemzetközi sajtó megegyezik abban, hogy

Deweynek van a megválasztásra a legtöbb esélye,

mert haladóbb gondolkodású, mint Taft, határozottabb, mint Stassen, de nem olyan erős nemzetközi a

gondolkodása, mint Vandenbergé. Egy fanyarkedvű amerikai újságíró megjegyezte, hogy

Deweyben nincs elég lendület, „nem működik jól a központi fűtése...“

Dewey egyhangú jelölése mindössze kétnapi vita után még Amerikát is meglepte, mert az első napokban még nagy idegesség uralkodott a jelöltek táborában, bár az egyik jelentés szerint

idegességre csak a tényleg megválasztott elnöknek lesz oka, kivéve, ha Amerika népe olyan kongresszust választ, amely tudatában lesz annak, hogy nem élünk már 1920-ban.

Abban megegyezik a nemzetközi vélemény, hogy Dewey és Warren, California kormányzója, akit alelnöknek jelöltek, nem elszigeteltségre hajló emberek, de a párisi lapok hangsúlyozzák, hogy 1920-ban is hosszú demokrata uralom után kerültek a republikánusok a hatalomra s a következmény a nagytőke befolyásának erősödése a Népszövetség elejtése és Amerika visszavonulása volt.

Amerika egész politikai életét a most következő hónapokban a novemberi választások előkészítése tölti be, a kongresszus hosszú szabadságra ment és csak a választás után, januárban ül ismét össze.

„A Függetlenségi Front megteremtése elengedhetetlen“

— mondotta Tildy elnök Tiszakoródon

Tiszakoród, június 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mátészalkától kezdve zászlókkal díszített házak, nemzetiszínűre festett távirópóznák és a falvak bejáratánál virágos kapuk jelzik a felső Tisza-vidékének nagy ünnepséget. Gyalogosan, lovakkal és ökrökkel vontatott, felvirágozott szekereken, végeláthatatlan sorokban vonult a nép a Tiszakoród melletti legelőre, az ünnepség színhelyére. Itt adják át ünnepélyesen az árvíz által elpusztított házak helyén újjáépített első házakat a tulajdonosoknak.

Rajk László belügyminiszter

beszélt. — Azért jöttünk ide — mondotta —, hogy az árvíz rombadöntött házak helyére épült első kész házakat átadjuk gazdáinknak. Ezzel is bebizonyítjuk, hogy

a demokrácia nem az ígéretek, hanem a tettek rendszere, amit ígér, azt valóra is váltja.

A segítség nem nagylelkűség kérdése volt, hanem az a demokrácia lényege. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy az iskolák államosítását a reakció arra igyekezett felhasználni, hogy támadást intézzen a demokrácia ellen. Ebben a pró-

bálkozásában előjárt a katolikus egyházi reakció, élén Mindszenty érsek-prímással. Sok jel mutat arra, hogy a városokban és a falvakban egyéb reakciós rétegek is próbálkoznak köztársaságellenes merényletekkel. Sok nagygazda például még mindig nem hajlandó észrevenni, hogy a Horthy-rendszer elmúlt. Ennek véget kell vetni! Aki nem akarja észrevenni, hogy elmúlt a Horthy-rendszer, azt a demokrácia fogja észretéríteni.

A demokrácia nem tűri, hogy egyik ember kizsákmányolja és elnyomja a másikat.

A föld, a vagyon, a becsületesség megélhetés és a becsületesség felemelkedés eszköze, aki pedig ezzel visszaél, magára vessen, ha gondoskodunk arról, hogy többé ne legyen alkalma a népi demokrácia rendszer elleni visszaélések elkövetésére. Utasítottam a jegyzőket, hogy lépjenek fel minden ilyen megnyilvánulással szemben, akár az egyház palástja alatt, akár más helyen próbálkoznak megilyesni. Legfőbb ideje, hogy politikai utunkon egy lépéssel előbbre menjünk. Meg kell szüntetni a pártoskodást, a demokratikus pártok közötti céltalan versenyt. Ezért arra törekszünk, hogy

minél sürgősebben létrehozzuk valamennyi demokratikus és hazafias erő, egységes nagy szövetségét, az új Függetlenségi Frontot.

A belügyminiszter a várható jó eredménnyel kapcsolatban megemlítette, hogy a beszolgáltatási rendszert továbbra is fenntartják, mert csak így biztosítható kielégítő módon az ország közellátása. A tehető, nagyvagyonu gazdákra a tavalyinál nagyobb terheket ró ki a kormány. Ez jogos és igazságos, mondotta Rajk László, mert az országot az egész nép számára építjük,

a tehetőseknek tehát nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a mezőgazdaság fejlesztéséhez és a közellátás biztosításához.

A beszolgáltatási rendelkezéseknek a kormány minden erővel érvényt szerez. Felhívó volt, hogy a múlt évben egyesek, a falu spekulánsai, a szárazságot, a rossz termést arra használták fel, hogy kizsárolták a várost és a falu szegény dolgozó rétegét is. Erre az idén nem lesz alkalmuk. (Lelkes helyeslés.) Magyarország tagja annak a békefrontnak, amelyet az európai demokratikus nemzetek teremtettek meg, élükön Magyar-

ország szinte barátjával, a hatalmas Szovjetunióval.

Darvas József építés- és köz-munkaügyi miniszter

beszélt azután és megemlítette, hogy 60 millió forintot fordítanak a városokban és falvakban egészséges lakások építésére.

Tildy Zoltán lépett a szónoki emelvényre

és mondott köszönetet mindazoknak, akik a mai ünnepséget munkájukkal, anyagi áldozatokkal lehetővé tették. Hangsúlyozta, hogy

a magyar nép kormánya ott van mindenütt, ahol a magyar népek segítségére van szükség.

Ez a kormány — mondotta a köztársasági elnök —, a népből jött és egyetlen kötelessége van, hogy mindig és mindenkor a népért dolgozzon. A köztársasági elnök is szükségesnek és elengedhetetlennek mondotta az új Függetlenségi Front megteremtését. Nem akarjuk uniformizálni a nemzetet — mondotta az elnök —, de valóban sok erőt fecsértünk el egymás elleni viaskodással. Ennek meg kell szűnnie. Végül ezekkel a szavak-

kal fordult az új háztulajdonosokhoz:

— Kívánom, hogy az új házakban gyarapodjanak, fejlődjenek és boldog magyar családok éljenek! A köztársasági elnök beszéde után megható jelenetek között adta át a kulcsokat az egymásután eléje lépő tulajdonosoknak. Deresfeji magyar parasztok könnyes szemmel mondottak köszönetet azért a segítségért, amelyet a kormány és a demokratikus magyar társadalom nyújtott az árvíz sújtotta lakosságnak. A kulcsok átadása után a környék lakossága valóságos hálaáradattal árasztotta el a köztársasági elnököt, a minisztereket. Egymásután adták át ajándékaikat, amelyek valósággal megtöltötték a vendégeket hozó autókat.

Komáromy Zoltán

Uj rend az üzlethelyiségek igénylésénél

Üzlethelyiséget eddig a polgármesternél, vagy a járási főjegyzőnél kellett igényelni, innen a kereskedelmi miniszterhez került az akta, majd a belkereskedelmi igazgatóság, azután ismét a kereskedelmi miniszterhez. Ezt a rendkívül bonyolult eljárást Rónai Sándor kereskedelmi miniszter legújabb rendelete alapján leegyszerűsítette, amennyiben a rendelet szerint a jövőben az üzlethelyiség ügyeket kizárólag a belkereskedelmi igazgatóságok intézik!

Javítani fogják a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátását

A Magyar Hadigondozottak Szövetsége vasárnap tartotta alakuló kongresszusát, amelyen a köztársasági elnököt Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes képviselte. A gazdasági helyzet javulásával javítani fogják a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátását. A nemzeti nem felejt el — mondotta Szakasits —, hogy hét évvel ezelőtt az akkori kormány minden ok nélkül hadat üzent a Szovjetunióknak.

Soha többé ilyen gyalázatos árulást, lelkiismeretlenséget!

A Szovjetunió és a népi demokrácia országok békét akarnak, az imperialista hatalmak azonban a demokrácia jelszava alatt kísérletet tesznek Európa leigázására és újból fel akarják támasztani a germán imperializmust. A varsói értekezleten résztvevő hatalmak magásra emelték a béke és szabadság zászlaját. Ez alatt sorakozik most Európa népeinek nagyobbik fele és ezek a népek készen állanak arra, hogy megvédelmezzék Európa békéjét. Ujhelyi Szilárd népjóléti államtitkár bejelentette, hogy javítanak a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik helyzetén.

A népjóléti minisztériumban felállítják a Központi Hadigondozó hivatalt.

Münch Ferenc rendőrtábornagy hangoztatta, hogy a hadigondozottak szervezetének harcos politikáló szervezetnek kell lennie.

A „hálás“ védenc meglopta beteg védőjét

Vasárnap reggel a főkapitányságon Konkoly Kálmán dr. ügyvéd feljelentést tett védence, Sennyei Miklós „báró“ ellen, aki — ellopta lakásáról keskenyfilm felvevőjét! Súlyos motorkerékpárszerencsétlenség miatt feküdt a kórházban Konkoly, mikor fogságból szabadult védence, Sennyei meglátogatta. Hálálkodott védőjének, majd azzal búcsúzott, hogy vidékre utazik. A kórházból egyenesen az ügyvéd lakására ment, ahol azt mondta a takarítónak, hogy a kórházban fekvő ügyvéd őt bízza meg; vigye el javíttatni a keskenyfilm felvevőjét. El is vitte a készüléket, azután — nyomavestett. Nyilván „vidékre“ távozott, ahogyan a kórházban mondta volt védőjének, aki most feljelentette „hálás“ védencét.

Uj névmagyarosítási törvény készül

A belügyminisztériumban az állampolgársági törvénytervezet után hozzáfogtak az új névmagyarosítási törvénytervezet elkészítéséhez. Lényegesen megkönnyítik a névváltoztatást, kevesebb okmányt és utánjárást kívánnak. Lehetővé teszik majd nemcsak a vezeték-, hanem a keresztnév törvényes megváltoztatását is. Lehetséges, hogy az ősszel már az országgyűlés elé kerül a javaslat.

JAPÁN LEGGAZDAGABB EMBERÉT, Shigetoshi Ikeda-t letartóztatják. Egyik nagy textilgyára egész termelését eljéketzte.

Beszélgetés Kossuth Lajossal

Ma már alig él valaki azok közül, akik hallották Kossuth Lajos élő szavát. Bizonyos azonban, hogy én vagyok ma már az egyetlen, aki fiatalaságom forró napjaiban hallgathattam az embert, az életében már élő szoborrá vált száműzöttet. Kossuth felesége Meszlényi Teréz, édes húga volt öregapámnak, Meszlényi Jenő 48-as honvédezedesnek, aki férfikora legszebb éveit nehéz vasban töltötte Kufsteinban. Ez az atyafiság juttatott a turini napokhoz. A kilencvenesztendő aggasztán 1892-ben és 1893-ban hozzánk üzent és azzal hívott magához, hogy látni akar és megáldani. Két vakációmát élhettem otthonában, a Marsalái Ezer-utdjának 22. számú házában.

Akkor még ismeretlen volt a viaszlemezek megörökíthető élő hang csodás találmánya. Nekem mégis maradt viaszlemezem, a fiatal diák naplója, melybe minden este feljegyeztem Kossuth Lajos minden szavát, amikor éjfél tájt dolgozószobájának küszöbét elhagytam. En akkor 17, illetve 18 esztendő voltam. Ő túl volt a 90 esztendőn.

Amikor 1892 júniusában először elébe állítottam, hogy áldott kezére hajlok, reszkettem az elfogultságtól. Dél volt, „Ettél-e már, fiam, valamit? — Nem? — Nos, hiszen szép házigazda vagyok, akár Catullus, aki vendégeinek azt mondta: jó ebédet ehetnek nálam, ha a jó fogásokat magatokkal hozzatok.“

Jóságos szemével végigmérte a zermalt és berni hegyek hócsúcsain barnára perzsel arcomat: „Izzadtál fölfelé? Fáradtál fölfelé? Jól tetted. Mondd el életedben minden fáradságról és verejtékcseppekről: — c'est mon plaisir.“

Mikor 1893-ban másodszor érkeztem Turimba, dolgozószobájában várt rám. Fáradtabb volt, mint előző évben. Tenyerére támasztotta ősz fejét és szunnyadt. Lélekzetemet is visszafojtva állottam előtte. Fölreztet és szeretettel simított végig homlokomon. Felállt, némán rámnézett és belémkarolt. Termete csak keveset hajolt előre 91 éves korában is. A férfi, aki ember előtt soha meg nem hajolt, a sors és a halál előtt sem akart meghajolni... Minden mozdulata, járása előkelő. Hölgyekkel szemben késő aggyastán-ságában is gavalléros, lebilincselő. Szép homlokán nem volt redő. Szakála fürtjei selymes ezüst. A szeme kék; benne szelidség és ha beszél, tüstént lobogó magyar tűz. Delutánonként megmutatta legkedvesebb emléktárgyait. Nagyon szerette a szép kis fajaragványt, a haldokló honvédet. Büszke volt a fogadószobája egyik falán ékeskedő plaketra. Ez Thökölyt, Rákóczi és Kossuthot ábrázolta e fölírással: „Defensores libertatis.“ A szabadság védői! „Jegyezd meg, fiú — úgymond —, ez a legnagyobb cím és rang, amit valakinek adományozhatnak...“ Nagyon szerette a kis könyvszekrényt, mely egy asztalkán állott. Shakespeare házában mása volt, benne összes munkái. A kis házon — naplóm szerint — ez állott: „Shakespeare nyelve megújítójának“. Gyönyörű angol sága és angliai beszéde után kaptam munkásoktól. Mind-egyik munkás egy pennyt adhatott csak, hogy többet lehessenek az adományozók. „Ez a 9215 munkás — ennyi penny folyt be. Közeli jötték szívemhez...“ — szokta mondogatni.

Egyik estén Réclus Elysée „La terre“, a Föld című művét olvastam. A nagy francia tudós egész életében száműzetésben élt, mert majd Krapotkin kommunizmusát, majd Bakunin kollektívizmusát hirdette. Kossuth Nápolyban találkozott a nagy felforgató idealistával. Ezt szó szerint így mesélte el: — Réclus nem rég tért

vissza Amerikából, hol falansztert teremtett abból a pénzből, melyet neki a „LA TERRE“ hozott. Kérdeztem: most is szocialista? Inkább, mint valaha! — Kérdelem: Kitől várja Ön a megoldást? — A közvélemény lassú cseppjei tengerré fognak nőni és ez rendbe hoz mindent! — felelte. Még hozzátettem, (így mondta szóról-szóra):

— A szocialistáké a jövő Oroszországban, ez biztos.

(1893-ban mondotta — éppen 24 esztendővel a szovjet megalakulása előtt...)

A Dunamedence gondjairól sokszor beszélgetett. Egy ízben tréfásan mondotta: „Ezzel a Dunával mi magyarok úgy vagyunk, mint a cigány, aki felsőhajt: de sok jót lehetne főzni ezzel a nagy vízzel, ha volna hozzá elég kenyér és vaj és hús...“

Egyik izzó nyári estén dolgozószobában ültem. Mindennap éjjelig írt, szemüveg nélkül vetette papírra regeteg irathalmaz között változatlan gyöngyírással sorait. Ezüstfehér fejét megvilágította a gyertyaszál, mely a felső villamos világítás mellett asztalán égett. Hallgattam — csak olyankor mertem valamit kérdezni, mikor balkézrel átnyúlt az asztalfiókba és félkézzel egy-egy cigarettát sodort. Mert úgy tartotta, hogy dohánnyüst mellett könnyebben megy a munka.

Nappal nem szítt, de munkaközben este szakadatlanul. Megjegyeztem, hogy talán mégis fárasztó késő éjjelig dolgozni. Fölemelte szép ősz fejét:

— En 90 éves koromban is megkeresem tollammal kényeremet. Nem akarok függni senkitől. Mikor bebörtönözésem után a bécsi udvar megértette az írott szó hatását, sok pénzzel édesgetett. Csak annyit mondtam: vigyék a pénzeteket. Magyar ember az udvarnál nem használhat hazájának. Később, mikor földönfutó lettem, Napoleon császár 30.000 frank évi járadékot ajánlott, ha tollammal, támogatom olaszországi terveit. Nyiltan megmondtam neki: a franciák császára nem elég gazdag, hogy egy magyarnak ajándékot adjon. Hát — ma is tovább dolgozom.“

Sokszor zsörtölődött nagy kora miatt. Nem szerette, gyűlölte a századdal lépést tartó hosszú életét, ezért nem is szeretett semmiről beszélni, ami a korral összefügg. Ha például nővére, Ruttkay Lujza, vagy hallgatag inasa, a derék Giorgio megkérdezték, mit főzessenek neki? Mindig azt felelte: „Mennydörgős mennykőt — ez való az ilyen vén embernek.“ Mikor egy ízben ebéd után azt mertem mondani: egészségére! Azt válaszolta: „majd ha találkozom vele (az egészséggel), — átadom neki üzenetedet...“

Másson fejtegette:

— Bolond, aki azt mondja, áldás az öregség. A vénség keserves kín, mert aki szegény, még lehet gazdag, — aki beteg, még lehet egészséges. De az aggság már csak keservesebb lehet.

A címere garmadával érkező budapesti lapok magasztalták

Ismét kapható a békebelli, garantáltan la. minőségű

„Aranka“ Légyfogó

MERLUSZT ÜDÖN, VII., Dob-u. 53.

egyik magyar miniszter érdemeit. Rápillantott a dithirambusokra és fejté csóválta:

— Az érdem ott kezdődik, ahol a kötelesség megszűnik. Én csak kötelességet teljesítettem hazám iránt. Nem az én érdemem, hogy a kor megtalálta bennem emberét. Ez mindig véletlen.

Arról esett szó, hogy mi is az igazi dicsőség. Kossuth meghatározta:

— A dicsőség semmi-ség. Falstaffal tartok, aki rámutat az elesett bajnokra: egész életedben át kerestél a dicsőséget, — most itt fekszik veled... Egyében az ember súlyáról esett szó.

Megjegyeztem, hogy én magam is csak 120 font vagyok.

— Jól van — fiam, csak óvakodjál attól, hogy férfikorodban kövér légy. Akinek sok a terhe, csak a szőhoz ért, de tette nem való. Ezek azok az emberek, akiknek a történelem a piedesztálon csak ülőszobrokat emel... Első turini látogatásom idején ünnepelte az akkori nemzedék a kiegyezés 25-ik évfordulóját.

— Szent István, Szent László, Nagy Lajos, Hollos Mátyas sokáig uralkodtak, de sohasem jubiláltak. Pedig mi is az az 1867? Kényszerhelyzet volt Ausztriának. Kényszerhelyzet volt Magyarországnak. Kényszerrel pedig nem szabad megünnepelni... Korán kelt Kossuth Lajos. Reggel hideg fürdőt vett és tornászott, — azután elsétált a Popartjára. Minden nap kis virágcsokrot hozott haza és régen elhalt felesége arcképe mellé tűzte.

— Legnehezebb napjaimban — mondta — igazat adtam Chateaubriádnak, aki a természetet a leghűbb vigasztalónak nevezte. Én is elmentem a természethez és megismerkedtem vele. Megismerem a távoli csillagoktól, melyek sötétlők honukban ragyognak, a hitvány porig, mely talpamon tapad. Léptem-nyomon új csodával találkozom. Most is, koromtól meggyötörve, hozzá vánszorgok — és ha egy-egy kis virágot látok lábam előtt, megemelem kalapomat.

Egyik este megkérdezte, szoktam-e imádkozni, mielőtt elalodom. Mit imádkozom? — A Mitátynkat — feleltem.

— Jól teszed, fiam. Ebben a gyönyörű imádságban a legnagyobb gondolat: bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. Jegyezd meg, ebbe nem szabad beleértened a haza ellen vétkezőket! Ekkor mondta:

— Balga, aki azt meri állítani, hogy a tudomány a vallás ellensége. A kettő között könnyű megvonni a határmegyét. A vallás ott kezdődik, ahol a tudomány végződik. A tudomány vezet a vallásig és a vallás emel az örök fényhez, aki összetartja a világokat s akit a szegény ember Istennek nevez. Ily vallás-hoz nem kell babona. Ez a vallás vigasztalt engem is hosszú számkivetésem idején minden csalódás-ban... Szószert ismétettem az egykori, tizenhét éves fiú hűséggel jegyzett naplóját. Kossuth lejegyzett gondolatai nem fakultak meg a távolodó multban, csak az őcsodaszép hangja hiányzik és e hang magyar méltósága, mely úgy kondult, mint a templom harangjának szózata...

Jankovics Marcell

Csökken a bűncselekmények száma

— szűkítik a statáriumot

A Reggel értesülése szerint az igazságügyminisztérium a szakminisztérium megkérdezése útján adatokat gyűjt arra, vajjon a statárium alá tartozó bűncselekmények számát nem lehetne-e csökkenteni? Egyelőre csak az iparügyi miniszter jelentette ki, hogy a hatáskörébe eső bűncselekmények elleni eljárásban statárium többé nem szükséges. A miniszterek válaszában beérkezése után az igazságügyminiszter előreláthatólag

csak a legsúlyosabb bűncselekményekre tartja fenn a rögtönítélő bíraskodást,

azért is, mert a bűncselekmények száma az utóbbi időben erősen csökkent.

„Női holttest“ a Duna-palota rom-pincéjében

Az este izgatott férjfiang jelentette a főkapitányság központi ügyeletének, hogy női holttestet talált a Duna-palota-szálló romépületében. Fáklyákkal és kézi fényzőkkel ment le a pincébe a rendőri bizottság és félméter magasán álló vizet látott, amelynek a felszínén — női hajfűtök úsztak... Nagy ügyel-bajjal kutatták át a pincét, de holttestet nem láttak. Kiderült, hogy nem holttestet, hanem — női parókát találtak! Valamelyik belvárosi fodrász cég rosszulikerült műve lehet, melyet bedobtak a romok közé. A bejelentő a romok között keresgél, észrevette a női hajfűtöket és ijedtében telefonált a főkapitányságra.

Megalakult az új egységes csehszlovák munkáspárt

A két csehszlovák munkáspárt egyesülési kongresszusán Zápotocky miniszterelnök nagy beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a két munkáspárt egyesülése helyrehozza azt a nagy hibát, amelyet 1920-ban a Szociáldemokrata Párt vezetők követtek el, amikor testvérharcot kezdtek a kommunisták ellen és szövetségre léptek a nagytőkét képviselő polgári pártokkal. Utalt Bulgária, Lengyelország, Románia és Magyarország példájára, amelyek békés úton haladnak a szocializmus felé.

A nagygyűlés egyöntetű lelkesedéssel megszavazta a határozati javaslatot, amely

kimondja a két munkáspárt egyesülését. Az új egységes párt megtartja a Csehszlovák Kommunista Párt nevet.

A Stern-csoport a nyílt színen

A Stern-csoport szombaton este népes gyűlést tartott a tel-avivi nemzeti színházban. Ez volt az első alkalom, hogy a Stern-csoport, amely eddig a föld alatt működött, megjelent a nagy nyilvánosság előtt. A gyűlésen a szónokok kijelentették, hogy a Stern-csoport szakított a titokzatossággal és szerepet vállal az ország politikai életében.

„Négy súlyos fegyelmi ítélet az Ügyvédi Kamarában“ címmel megjelent közleményünk helyreigazításra szorul. A dr. Kahán Elemér ügyvéd ellen egyévi felfüggesztésre szóló fegyelmi határozat — mert 1945-ben egy háborús főbűnösnek előbb választott védője volt, majd később a háborús főbűnösök védelme tárgyában hozott tiltó rendelkezés dacára a Kamara által is kirendeltette magát védőül — nem jogerős. Ügyvédi gyakorlatát változatlanul folytatja.

Vasárnap 1330, szombat este 1260 hadifogoly érkezett Debrecenbe az idén 22.000 tért haza

Vasárnap, a kora délutáni órákban új hadifogolyvonat érkezett Debrecenbe: 160 tisztot, 200 tiszthelyetteset és 970 közembert hozott haza a fogságból! Előzőleg szombat este is érkezett egy szerelvény, amely 5 tisztet, 296 altisztet, 916 közembert és 43 munkaszolgálatost hozott. A szombaton érkezetteket vasárnap már fertőtlenítték, kiadták igazoló irataikat és így valamennyien elhagyhatták a táborát. Az idén 16 hadifogolyszerelvényvel eddig több mint 22.000 hadifogoly érkezett Debrecenbe és tért vissza otthonába.

Szándékos emberölésért vonják felelősségre a bontásvezetőt, ha elmulasztja az óvintézkedéseket!

Új törvényjavaslat készül: az építés- és közmunkaügyi minisztérium az igazságügy minisztérium törvényelőkészítő osztályával együtt egyszersmindenkorra rendezni akarja a bontási közmunkák rendjét, hogy megakadályozzák az egyre ismétlődő halálos szerencsétlenségeket! Negyvenegy pontban szabja meg az új törvényjavaslat a biztonsági intézkedéseket. Az új törvény kifejezetten szociális irányú lesz, igyekszik megvédeni a munkások testi épségét, de arról is intézkedik, hogy a baleset áldozatait rokkantság esetén, vagy az elpusztult munkások özvegyei és árva kártalanításban részesüljenek.

A Reggel értesülése szerint az új rendelkezés büntető szankciókat is tartalmaz: kimondja, hogy halálos baleset esetén szándékos emberölés büntette miatt is felelőségre lehet vonni a bontási munkálatok felelős vezetőjét, ha elmulasztotta a megszabott óvintézkedéseket. Ilyen esetben a büntetés elérheti a tízévi fegyházat is. Illetékes helyen közölték A Reggellel, hogy a törvényjavaslat műszaki vonatkozású része már elkészült és az igazságügyminisztériumban most dolgozzák ki a jogi részét. A sürgősségre való tekintettel a javaslat a közeli napokban már a minisztertanács elé kerül.

Bodonyi Márton dr. a budapesti népjúrszakszég új vezetője, nyilatkozik a Reggelenk: az igazítás a rögtönítélő népbíróság elé tartozik

Bodonyi Márton dr., a budapesti népjúrszakszég újonnan kinevezett elnöke szombaton vette át hivatala vezetését és az alkalomból nyilatkozott A Reggelenk: — A legnagyobb munkakedvvel kezdtem el az ügyek intézését, — mondotta — és a tervem, hogy bizonyos személyserket valósítok meg. A népjúrszakszég eljárásának strukturáját is megváltoztatom: az 1946. évi VII. tc.-be ütköző igazítás büntetőeljárás esetében a gyorsított eljárást honosítom meg! 24 órán belül, a rögtönítélő eljárás

szerint kerül a népbíróság elé, aki a demokrácia ellen izgat! Legsürgősebb intézkedésem közé tartozik, hogy a népjúrszakszég számát emeljem. A statisztikai adatok alapján örömmel állapítom meg, hogy a háborús bűncselekmények száma csökkent, az igazítási bűnpercek száma pedig egy szinten maradt. Így lehetővé vált, hogy az ügyészek létszámának emelésével a népjúrszakszég hamarosan feldolgozhassa az elintézetlen ügyeket.

A férj ne kérjen a házassági-zsíról nyugdíjat a feleségétől, mert — tartásdíjat fizet...

Károly Pál kármel tanácsa tartásdíjat ítélt meg egy jómódú gyöngyös házasságú férjnek, aki azt állította, hogy a felesége képzeltet felülmúló lakására miatt volt kénytelen visszaköltözni a szüleihez. A férj nevével szemben kevés háztartásdíjat adott, de azt is csak nyugta ellenében.

és az élőkamra kulcsát magánál tartotta. Naponta be kellett jeleníteni, mennyi zsírt, zsírt és más élelmiszert van szüksége és a férj azt is — nyugta ellenében adta ki! Egyszer egy forintért fagyglótt fogyasztott hiteltre a cukrászdában és hiteltre vásárolt paprikát. Férje akkor nyilatkozó levelet tett közzé a helybeli lapban, hogy cukrászdai és fűszeradósságáért nem vállal felelősséget!

MAJTEK SZEMÜVEG

Az itt hirdető

STAK KÉPZETT CÉGEKTŐL vásároljon

DIOPTRAI NAPSZEMÜVEG

Lébel és Mész

VI. KER. TERÉZ-KÖRÜT 54. SZ. NYUGATINÁ.

A férj bizonyítani akarta felesége pazarló hajlamát, de csak annyit derült ki, hogy az asszony egyszerű két keftét akart vásárolni a fűszeresnél, a cukrász pedig annyit vallott, hogy egyszerre két süteményt fogyasztott. Ezek után a Kúria megítélte a tartásdíjat, mert „a férjnek nem volt joga, hogy feleségét szegénytelen módon korlátozza a háztartás vezetésében, a háztartási pénzt csupán nyugta ellenében szolgáltatva ki és hitelt megadva módon korlátozza”.

DANYI OPTIKA-FOTO

szemüveg, szemüveg, szemüveg

Budapest, Váci-utca 23. — Tel.: 131-101

AUTÓK—MOTOROK

veszély nélkül ár, ha motoros szemüveg

„Ideál”

Kapható minden jó szakszalonban!

Bűntörés a Nádor-utcában

Betörők jártak Simontsics Béláné Nádor-utca 5. sz. alatti lakásán és 30.000 forint értékű ékszert raboltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Vasárnap déli bicskás gengsztertámadás egy Pasaréti-úti kertészetben

Két súlyosan összeszurkált embert vittek kórházba, a három fiatal rablót elfogták!

Gengsztertámadás történt vasárnap délután, 1 óra tájban a külső Pasaréti-úton, a Pasaréti-út vége és az Ördögárok között elterülő kertészetben. Gidánszky Gyula 48 éves kertész észrevette, hogy három fiatalember jár a gyümölcsösben, akik lopkodják a gyümölcsöt és a virággyakban is kárt tesznek. Felszólította őket, hogy hagyják el a tilos területet, a fiatal emberek azonban a többszöri felszólításra sem távoztak, sőt egyre hangosabbak lettek. Végül rátámadtak a kertészre s közülük az egyik bicskával háiba dörte.

Arra járt Tornyai György 42 éves postatisztviselő is, aki figyelmes lett arra, hogy a három fiatalember a kertésszel verekszik. A kertész segítségére sietett, de a fiatal emberek véresre verték. Végül újabb járőrök haladtak arra, értesítették a rendőrséget és többek segítségével sikerült a fiatal embereket megfékezni. Gidánszky Gyulát a mentők bevitték az Új Szent János-kórházba, míg Tornyai Györgyöt a postások kórházba szállították.

utcai kapitányságra vitték. Az egyik Heim Gyula 25 éves kocsis, a másik Fülöp Kálmán 25 éves kocsis, mindketten a Pasaréti-út 110. számú házában laknak. A harmadik, Szóts Árpád 23 éves ácssegéd, aki Zuglóban, a Nagy Lajos király-útja 125. számú házában lakik. Mind a hárman azzal védekeznek, hogy ittasak voltak és ebben az állapotban szólalkoztak össze a kertésszel.

Mindketten súlyosan sérültek. A három fiatalembert a Bimbó-

utcai kapitányságra vitték. Az egyik Heim Gyula 25 éves kocsis, a másik Fülöp Kálmán 25 éves kocsis, mindketten a Pasaréti-út 110. számú házában laknak. A harmadik, Szóts Árpád 23 éves ácssegéd, aki Zuglóban, a Nagy Lajos király-útja 125. számú házában lakik. Mind a hárman azzal védekeznek, hogy ittasak voltak és ebben az állapotban szólalkoztak össze a kertésszel.

Rablótámadás miatt mind a hármat őrizetbe vették és átkísérték a főkapitányságra.

„Nem tudom miért öltem meg!”

— vallja a tisztviselő,

miután szivenszurt egy munkást, akivel egy szót sem váltott és akit sohasem látott

(A Reggel bajai tudósítójának telefonjelentése.) Sem a tettes, sem a nyomozás nem tudja kideríteni: mi az indító oka annak

üggyvédjével tárgyaljon. Végigsétált a városban, s a Dunapartján betért a „Vén díófa” vendéglőbe, ahol egy pohár bort kért. Pár perccel később belépett a kocsmába Evetovics Rezső 21 éves gyári munkás, szódavízért kért és letelepedett Juhász asztalához. Juhász erre felugrott és pofonította a fiatal munkást. Evetovics ki akart térni az inge-

rült ember rohama elől, fizetett és készült elhagyni a helyiséget, de Juhász utánaugrott és bicskájával szivenszúrta. A fiatal munkás még a helyszínen meghalt.

a gyilkosságnak, amely Baján történt a napokban?

felugrott és pofonította a fiatal munkást. Evetovics ki akart térni az inge-

Juhász kihallgatásakor azt mondta: nem tudja megmagyarázni tettét! — Sohasem jártam Baján — vallotta és ezt az embert sohasem láttam...

Juhász Zoltán tisztviselő, aki hosszabb ideje a pécsi tüdőbeteg gondozó intézet ápolója, Pécsről Jánosfalma felé utazott, szülei látogatására, de Baján kiszállt, hogy

felugrott és pofonította a fiatal munkást. Evetovics ki akart térni az inge-

Juhász kihallgatásakor azt mondta: nem tudja megmagyarázni tettét! — Sohasem jártam Baján — vallotta és ezt az embert sohasem láttam...

Megvesztegette-e Eszterházi Benedek a szentendrei főjegyzőt?

Vasárnap délelőtt érdekes okirathamisítási ügyben fejezte be a nyomozást a főkapitányság büntügyi osztálya. A nyomozás

és rájöttek a szabálytalanságra, ezért Szentendre város polgármestere jelentést tett a főkapitányság büntügyi osztályán, ahol megállapították, hogy

tásra és hajszolta keresztül mindenáron az 1943. évi parcellázással kapcsolatos szerződést

Szentendre város feljelentésére indult meg — a város nyugalmazott főjegyzője, Moits Péter ellen!

valóban okirathamisítás történt.

1944-ben, a német megszállás zűrzavaros idejében. A nyugalmazott főjegyző most bíróság elé kerül és ott fog majd véglegesen eldőlni a kérdés, hogy valóban

A nyomozati iratokat vasárnap már átküldték az ügyészségre. A büntügyi háttérben Eszterházi Benedek — a volt grófi család tagja — áll, illetve az ő nagyszabású szentendrei parcellázó üzlete. A parcellázási megállapodást Szentendre nevében Moits Péter készítette, és kikötötték a szerződésben, hogy a város Eszterházytól több parcellát kap. Mielőtt a szerződés végleges formában létrejött volna, Eszterházy váratlanul változtatást javasolt és

A város a feljelentésben hangoztatja, hogy a gyanu szerint Moits Péter — akit időközben nyugdíjaztak — saját anyagi haszna érdekében vállalkozott az okirathamisításra

megvesztegette-e a szentendrei főjegyzőt Eszterházy Benedek?

a szerződésben megjelölt telkek helyett más területet ajánlott fel.

valóban okirathamisítás történt.

megvesztegette-e a szentendrei főjegyzőt Eszterházy Benedek?

Az újonnan felajánlott telkek ugyan nagyobbak voltak, de megszűfűkvetők és így a város számára igen hátrányosak. A főjegyző beleegyezett a cserébe, sőt 1944 áprilisában megszerezte a szerződéshez

a városi közgyűlés jóváhagyását is.

Az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

Amikor a főjegyző a közgyűlés elé vitte a szerződést, az még nem volt jóváhagyható állapotban, mert maga Eszterházy sem írt alá! A csereszerződés nem is volt a város birtokában, a főjegyző 1944 április 28-án

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

mégis keresztülhajtotta a jóváhagyást. Utólag írta alá az okiratot Eszterházy Benedek hamis keltetéssel,

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

aprilis 28-ikát tüntetve fel az aláírás napjával. A város számára hátrányos szerződést megvizsgálták

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

aprilis 28-ikát tüntetve fel az aláírás napjával. A város számára hátrányos szerződést megvizsgálták

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

aprilis 28-ikát tüntetve fel az aláírás napjával. A város számára hátrányos szerződést megvizsgálták

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

aprilis 28-ikát tüntetve fel az aláírás napjával. A város számára hátrányos szerződést megvizsgálták

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

aprilis 28-ikát tüntetve fel az aláírás napjával. A város számára hátrányos szerződést megvizsgálták

az eltűnt hadifoglyok családjait fosztogatta egy szélhámosnő

azután összeszedte a csomagokat és odébbállt. Sokan tettek feljelentést ellene, de ezen az úton is kéri a károsultakat, jelentkezzenek Nádor-utca 12. alatt, a főkapitányság büntügyi osztályán.

Szörskálak

Szemölesök

Szépséghibák

végleges, nyomtalan eltávolítása 100%-os garanciával KÖRNER kozmetika, VI., Teréz-körút 1/a. Telefon: 428-586

TÖLTSE SZABADRA A PARADON

az újonnan megnyílt régi DR. PAUNOZ PENZIÓBAN.

Abzólót pihenés, erkélyes szobák, teljes komfort, első árak. Budapesti érdeklődés 2—3-ig 120-035

HIREK

Tovább melegszik az idő!

A Közép-Európát borító hűvös légtömegek a Fekete-tenger irányában elvonulnak és helyüket nyugatról enyhébb tengeri léghullámok nyomolják. Emiatt az európai szárazföld nyugati vidékein csapadékos az idő. Hazánkban a hőmérséklet már 20-22 fokig emelkedett, az országban többfelé volt kisebb eső. Mérsékelt nyugati, északnyugati szél várható, többfelé záporos. A hőmérséklet tovább emelkedik, Vasárnap délelőtt Budapesten a hőmérséklet 21 fok.

Kétszáz forinttal meg akarta vesztegetni egy asszony a törvényszéki orvosszakértőt. Tiltott ajándékozás vétsége miatt adott ki vádiratot az államügyészség **Barta Árpádné** ellen, aki **Kelmen Endre** dr. törvényszéki orvosszakértőt akarta „megajándékozni”. **Bartáné** rokonával, **Barta György** kereskedővel jelent meg az orvosszakértő rendelőjében, mert az államügyészség elrendelte a kereskedő egészségi állapotának megvizsgálását. Mindjárt külön tiszteletdíjat ajánlottak fel, amit **Kelmen dr.** visszautasított. Néhány nappal utóbb **Bartáné** ismét elment dr. **Kelmen** rendelőjébe és miután a törvényszéki orvosszakértőt nem találta otthon, a feleségét adott át egy lezárt borítékot. **Kelmen** hazakeresése után felbontotta a borítékot és abban néhány sor írás kíséretében — két darab százforintos talált. Ezért jelentette fel **Bartánét**, akinek ügyében már a héten tárgyalást tartanak.

Öt hónapos pótköltségvetés készült a pénzügyminisztériumban. A pénzügyminisztériumban öt hónapos pótköltségvetést készítettek, mert a Gazdasági Főtanács határozata alapján ismét január 1-ével kezdődik a költségvetési év. Így tehát ki kell egészíteni, illetve pótolni kell az augusztus 1-én lejárt költségvetést. A pótköltségvetésbe illesztik be az évközben alakult új szerveket, például az Országos Sporthivatal és a Külföldi Kapcsolatok Hivatala költségelőirányzatát is, valamint a köztisztviselők fizetésemelésével mutatkozó többelkiadásokat.

Halálozás. Dr. **Hálnék Béla** teológiai tanár Székesfehérvárott életének 68. üdözpapságának 44. évében hosszas betegség után elhunyt.

Kigyógyult a sósavból — borotvapengét nyelt. Az éjszaka az R-csoport bevitté a Teledí-térről a Vig-utcai kapitányságra **Ladányi Lászlót**, mert a 26 éves fiatalember se lakását, sem pedig foglalkozását nem tudta igazolni. **Ladányi** a kapitányságon borotvapengét vett elő, összetörte azt és lenyelte. Amikor súlyos állapotban bevitték a Rókusba, kiderült, hogy négy nappal ezelőtt engedték el onnan, ahová azért került, mert néhány hete — sósavat ivott.

Padlásbetörő járt a Teréz-körúton. Vasárnapra virradóra a Teréz-körút 6. ház padlását látogatta végig egy betörő, aki azonban csak egyetlen padlásrészben talált ruhát és fémhármást. A károsult **Popovics József** cipőkészkekedő, a zsákmány értéke több ezer forint.

Július 2-án kerül a NOT elé a Nitrochemia szabotázspere. Július 2-án tárgyalja a NOT **Szabó Mihály**-tanácsa a Nitrochemia ismeretes bűnperét. A népbíróság a vádlottak közül **Szabó Kornél** volt vezérigazgatót halálra ítélte és vagyonát elkobozta, **Sárkány József** volt honvédelmi államtitkár és **Kelemen Gyula** volt iparügyi államtitkár életfogytiglani fegyházzal, a többi vádlottat 8-15 évi fegyházzal sújtotta.

Rádióaktív sugarakkal állapítják meg az agydaganat helyét Amerikában

mondotta **Hevesy** professzor, a magyar származású Nobel díjas tudós

Hevesy György, a Nobel-díjas magyar biokémikus és orvos, a stockholmi egyetem tanára, amely őt Freyburgból hívta meg Hitler utalomra jutása után, hosszabb tanulmányúton járt Amerikában és hazatérése után Kopenhágában elmondotta az újságíróknak, akik őt felkeresték, milyen óriási lépésekkel fejlődött az agydaganat gyógyászata. Az orvostudomány legnehezebb feladata az agydaganat helyének a megállapítása volt és az egyik bostoni kórházban ezt a kritikus helyet most ugyanúgy kutatják, mint az aknákat. Rádió-sugarakkal keresik végig az agyat és így állapítják meg az agydaganat helyét, ami a műtétet nagyon megkönnyíti. Arra a kérdésre, vajjon a rákos megbetegedések atomerővel való gyógyítása mennyire jutott, **Hevesy** professzor azt felelte, hogy ez a gyógymódszer még igen kezdetleges állapotban van és így nem lehet megjósolni, lesz-e eredménye.

Másfél óra alatt elfogta az ellopott teherautót az R-csoport. Vasárnap virradó éjszaka jelentette a főkapitányságon **Miklódi István** gépkocsiszerelő, hogy ellopták teherautóját a **Ferenc-körút** 20. ház elől. Az R-csoport egy órával később felismerte a teherautót a **Gellért-rakparcon**, üldözésbe vette és megállította. Két fiatalkori kuporgott a vezetőülésben. A károsult másfélórával g bejelentés után már visszakarta ellopott kocsiját.

Letartóztatták a kerekegyházi plébánost. **Vári Ferenc** kerekegyházi plébánost letartóztatták, mert a demokrácia ellen izgatott és rémhíreket terjesztett. Az államvédelmi osztály elfogta **Puchardt Győző** kerekegyházi iskola igazgatóját is, aki **MOVE** elnök és **MEP** titkár volt és a Volksbund tagja, valamint **Heltai Kálmán** műgyemtemi hallgatót ugyancsak rémhírtérjesztés miatt, **Puchardt** és **Heltai** a népbírósági eljárás tartamára internálták.

Vasárnap folytatták a Mérnökök és Technikusok Szakszervezetének kongresszusát az Újvárosi háza közgyűlési termében. **Zentai Béla** titkár beszámolt a műszaki értelmiség munkájáról és kiemelte, hogy a Szakszervezet legfontosabb hivatása: közös nevezőre hozni a műszaki és természettudományi egyesületek munkáját és a műszaki értelmiséget bekapcsolni az újjáépítés munkájába.

Csillárt és állólámpát csakis Meteortól, Podmaniczky-u. 27.

Börtönre ítélték Rugonfalvi Kiss István volt egyetemi tanárt

Rugonfalvi Kiss István, a debreceni egyetem bölcsészeti karának volt professzora, 1947 májusában a vonaton egy vasutasnak vélt detektív előtt demokráciaellenes kijelentéseket tett. A debreceni népbíróság a tanárt tízhónapi börtönre, valamint háromévi politikai jog- és hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

„Nem vagy Jenő” — üvöltött a részeg és rátámadt — **Jánosra**, akit nem ismert. Az éjszaka a Váci-utca 80. ház előtt haladt el **Farkas János** fűszeresegéd egy nőismerősével. Amikor a házban levő vendéglő elé értek, a küszöbön álló férfi rákiáltott: „**Szervesz, Jenő!**” Látszott, hogy az idegen erősen ittas, ezért **Farkas** elhárította a baráti közeledést: „**Nem vagyok Jenő!**” „Nem vagy Jenő?” — üvöltött a részeg ember, majd rátámadt **Farkasra** és ök-lével az arcba sújtott. A dulakodó résztvevő csak nehezen lehetett megfékezni. Amikor a rendőr bevitté a főkapitányságra, kitűnt, hogy **Sidió Ferencnek** hívják és autöhegesztő. Miután mámorát kialudta, kihallgatták és megindították ellene az eljárást.

Vasárnap lezuhant egy vitorlázórepülő a Hármashatárhegyen. Vasárnap délelőtt az A-3085. sz. vitorlázógépen szállt fel a Hármashatárhegyről **Németi József** 23 éves műszeresegéd. Mintegy 40 méternyire volt a lejtőtől, amikor lezuhant a gép és darabokra tört. Ronszal alól életveszélyes állapotban szedték ki **Németit**. Igen súlyos az állapota, de valószínűleg életben marad.

Fának rohant, majd teherautónak vágódott a motorkerékpár — egy halott, egy súlyos sebesült

Halálos motorkerékpárszerencsétlenség történt a balatoni országúton. **Fűzfő** mellett **Németh József** motorkerékpárjával nekirohant az útmenti fa törzsének, amelyről a gép visszapatlant és egy katonai teherautónak vágódott. **Németh** beszállították a veszprémi kórházba, ahol meghalt. **Szombathy Károlyné** sashalmi postatisztviselőnő is, aki a kerékpár hátsó ülésén ült, súlyos állapotban vitték a kórházba.

Tizenötévi fegyház a telefonrongálókna! A székesfehérvári rögönítelő bíróság **Pál Andrást** 15 évi, **Gányási Elemért** 13 és **Hadí Gyulát** 12 évi fegyházra ítélte, mert a három fiatalember megrom-gátta a telefonkábeleket és a távbeszélőösszeköttetésben zavarok mutatkoztak.

Uj népbizgyész. Dr. **Szűcs János** igazságügyminisztériumi államtitkár népbizgyészi állása alól felmentették és dr. **Borbély János** törvényszéki tanácselnököt népbizgyésszé nevezték ki.

Házasság. **Köves Árpád** és **Sándor Eva** házasságát kötötték. Minden külön értesítés helyett. **Kiss Gertrud** és **Pál Antal** folyó hó 30-án délután 3 órakor tartják esküvőjüket a budai Mártírok-útjain terences templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Uj Budapest

Gyors ütemben folyik a romházak lebontása s az észre talált elítünek a rüt sebhelyek, amelyeket a háború ejtett Budapest szép arculatán. Mert ez a város szép volt a multban, szép még ma is, bár száz év alatt igazán minden megtörtént, hogy természetadta szépségét elrűttük. A budai hegyoldal beépítése, a Vár gyönyörű vonalának magas házakkal megtörése, az új városnegyedek sívár körünetegei, amelyeket egyetlen bokor sem vidít fel, nem-igen járultak hozzá, hogy Budapest még szebbé váljon, mint amilyenek földrajzi helyzete teremtette. A szépség ma már nem a legfontosabb. Az új Budapest más lakosságnak épül mint a régi, egyszerűbb, keményebben dolgozó és szegényebb embereknek. Ehhez kell mérni azt a tervet, amelynek alapján az új Budapestet felépítik. Sajnos ezt a városépítő tervét nem ismerjük, nem láttuk, eddig nem állították ki. Holott ez a feladat a legfontosabb, mert Budapesten már az első világháború óta idült lakáshiány uralkodik, s a nyugodt, háborítatlan otthon, az eredményes munka előfeltétele. Sok tehetséges építész van ennek az országnak, építőparcaink elörangúak, szervező erőben sincs hiány s így mi akadály van annak, hogy nemzeti jövedelműnek az eddiginél nagyobb részét fordítsuk az új Budapest felépítésére? Egy nagy finn építész, **Saarinen** tette hozzá az évekkel ezelőtt azt a kijelentést, hogy minden fiatal európai építész Budapestre kellene küldeni, hogy megtanulja, mint nem szabad egy nagyvárost felépíteni. Az új Budapest reméljük éppen ellenkezőleg, Délkelet-Európa mintavárosává épül!

KISS DEZSÓ

Sebastian és Zsiga az udvarban

Páris, június 24. A „szezon” zajlik itt, egymillió idegent vár Páris, divatszalonokban késő estig folynak a bemutatók, 3 opera, 44 színház, 9 varieté, 4 híres „chansonniers” füstös helyisége, 7 cirkusz és a mozik százai telnek meg estként — főleg könnyűpénzü idegenekkel. A L'Hotel Drouot nevű aukciósarokban tegnap egy amerikai 9 millió 360.000 frankot adott egy bélyeggyűjteményért, ami ugyan forintban mindössze 1,872.000, dollárban csak 302.000 — csak! — de a franciák rosszkedvűen nézik egyre jobban inflálódo frankjaikat, az alacsony béreket és fizetéseket, a mindennap ismétlődő kormányválságot és azt az elképzelhetetlen lakáshiányt, amelyben egy háromszobás lakás „lelépéséért” egymillió frankot kell fizetni. Miközben zajlik és fénylik Páris, kis lakásban fáradtan számolja a francia dolgozó, hogyan birkózzék átlag 14.000 frank havi jövedelmével, amikor valamirevaló ebéd 350 frankba kerül.

évre ideköt ez a szerződés... Be-széljen Pestről.

Es elmondhatja velem töviről-hegyire, mi van Pesten. Más alig érdekli e pillanatban...

Es itt van a másik magyar, akinél kevés híresebb Párisban. Úgy hívják a vendéglőjét „Zsiga a la Court”: „Zsiga az udvarban”. Igen, egy öreg ház udvarában, a Rue Cadet-en, a legforgalmasabb „élelmiszer-utcában”, ahol a Crainquebillek, az utcai zöldség és gyümölcs-árusok százai borítják el a járdát. Szemben az ékszerüzlettel és akik odajárnak, nagyon jól szeretnek enni. Hatvan ember fér csak a vendéglőbe, a többiek sorbaállva várnak. „Zsiga a la Court” specialitása, hogy remek magyar konyhája mellett — magyar az étlapja is. Töltött káposzta dagadóval az első és sorban utána minden hazai, de csak magyar nyelvű étlapról rendelhető.

Aki nem érti — mondja Zsiga — kérdeze meg a vincért...

Sok nagynevű francia jár ide és fordítgatja magának az állapot. A Zsiga 20 év előtt jött ki, valódi neve Feuerstein Zsigmond, Szatmárról való, de ezt nem tudja senki. A Zsiga — a Zsiga. Volt munkás a Renault-gyárban, sokat küszködött, aztán feleségével, aki Öcsödre való, megróbálta ezt a kis magyar kocsmát „az udvarban”. Két lánya van, itt születtek, de magyarul beszélni. Kérdeztem Zsigát, aki ma 50 éves lehet, szeretne-e hazajönni?

Nagyon — mondja. — Még szerzünk egy kis pénzt, aztán hazamegyünk. Jó kocsmáros mindig kell! És elérékenyülter faggat, milyen az élet Pesten. Az asszony mellette törülgeti a szemét. Szabó Endre szer-gedi szakács kidugja a fejét a konyhából, könny fut végig az arcán. Zsiga legyen a nevem, az udvarban, ha nem találkozom egyszer velük Pesten...

Békessy Imro

IRÓGÉP
számológép javítás — karbantartás, vétel — eladás.
Ronsz gépeket is veszek.
KOVÁCS ALÁDAR
VII., Nagyatádi Szabó-u. 46.
Tel.: 428-141
BELVÁROSI
bútorüzlet
reparált
asztalasműhellyel
elutazás miatt sürgősen eladó vagy bérelhető. Nagyobb munka biztosítva.
Telefon: 498-512

Székek, asztalok, mindenféle kerti bútorok
fopottak, fából és vasból.
Vendéglői felszerelések
Alpaccza rozsdamentes evőeszközök, sűrűkimerőpultok, jégsekreányok, irodabútorok
HEXNER Király-u. 25
Tel.: 227-073, 422-730

3 szoba hallos, utcai,
összkomfortos, jó beosztású lakás, parlament környékén, kifogástalan állapotban, azonnal átadó. Érdeklődni lehet dr. **Bárdos Bernátné** V., Nádor-utca 21. D. ó. 10-órától 1/1-ig. Telefon: 122-351
BALATONI országúton, 85 km-re Budapesttől, uszodával rendelkező kastélyban fizető vendégeket vállalunk
napi harmincért.
Telefon: 498-512

Ballon, átlátszó
esőkabát, loden- és viharkabát
MARTON ÉS SZASZ
V., Tekei Pál-utca 3.
IRATTÁRAKI KÖTELEZŐ SELEJTEZÉS
folytán felgyülemlött selejtpapírokat, irományokat, könyveket megveszem, ellenértékéért új papírt is adhatok.
Zelinka Sándor Bpest, VII., Miksa-u. 5. Telefon: 425-598
IRÓGÉP
Kovács A. és Társa
V., Nádor-utca 5. Telefon: 188-286

AJÁNDÉK?
Ma sem gond, ha azt az „OCCASIO-nál” válogatja Egyetem-utca 7.
IRÓGÉP vétel, eladás, karbantartás és kellek
ÉDES és DÉCSY
Akáca-u. 13. T.: 223-624
Kalapja piszkos formátlan?
Rendbehozza: Lampert kalaposmester, Jókai-tér 6.
2 db IRÓGÉPET 2 db számológépet
vannék SÜRGŐSEN.
Tel.: 122-553
KOVÁCS, Markó-u. 83.

Ballon-, átlátszó-, loden- és esőkabátok Wimpassing
SZAKÜZLETEIBEN:
IV., Váci-utca 9. Telefon: 132-078
VI., Andrássy-út 8. Telefon: 127-991
VII., Erzsébet-körút 34. Tel.: 426-538
Megjelenik minden hétfőn és pirosetűs ünnep után
A szerkesztésért és a kiadásért **PARTAY TIVADAR** felelős. Igazgató: **TIMAR SANDOR**. V., Lajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: szerkesztőség: 122-079 és 128-345. Kiadóhivatal: 129-670. Légrétyi Testvérek R. T. könyvnyomdája, Bpest, A nyomdaiért telelős: **Agárdi Károly** igazgató.

Madarász István kassai püspök állapota válságos

Hejce, június 27.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Hejcen, a kassai püspök jelenlegi székhelyén, mintha lábujjhegyen járnának az emberek: a püspök lakása felé néznek és lesik a híreket a nagybeteg egyházfő állapotáról.

Madarász István dr. megyéspüspök állapotában nincsen javulás: szívgyengesége nem enyhült.

Szombaton konziliumot tartottak ágánál és a nagynevű orvosok egyértelműen megállapították, hogy az egyházfő állapota válságos.

A kassai egyházmegye papsága és a hívek tízezrei fordulnak szerezettel és imádsággal püspökük felé, akinek kiváló lelki és szellemi tulajdonságait vallás-különbőség nélkül

tiszteelik az emberek. Dr. Madarász István püspöki titkár, később a Szent István-bazilika plébánosa, majd a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban

az egyházi ügyeket intéző osztály feje volt,

mint miniszteri osztályfőnök. Ebből az állásából került a kassai püspök székébe. Krisztusi gondolkozásmódja, embersége és tudományos műveltsége nehéz időkben is megtalálta a helyes és méltó utat. Legutóbb A Reggel hazafias pásztorlevelét közölte, amelyet a centenáriumi év tavaszán intézett híveihez. A püspök

nagy lelkierejével viseli szívbetegségét:

nmivel súlyos légszomjuság gyöttri, éjjel-nappal karosszékekben ül az ablak előtt.

Megölte a kisleányát egy anya, pedig — csak ő akart meghalni!

A budapesti ítéletlábla Szilágyi-tanácsa jogerőre emelte a szolnoki törvényszék ítéletét, amellyel háromhavi fogházra ítélte Ákos Kálmán mérnök feleségét, mert — gondatlanságból megölte négyéves kislányát!

A gyermek és gyermekének gyilkosa, az anya — a rossz házasság áldozata! Ákosné összeveszett az apjával, s feldúlt lelkiállapotában elhatározta, hogy

megöli leánykáját és magát.

Szolnok környékéről, ahol lakott, gyermekével együtt Szolnokra utazott, megszállt a városi szállodában, cukrászdába, majd moziba

vitte a leánykát, végül az esti órákban úgy döntött, hogy — csak önmagával végez. A gyermeknek annyi luminált adott be, amennyi az ő megítélése szerint elég volt ahhoz, hogy

mélyen átaludja az éjszakát és ne lássa édesanyja halálát.

Ő maga nagy adag luminált vett be. Késő éjszaka azonban felfedezték az öngyilkosságot, mindkettőjüknél gyomormosást végeztek és —

az anyát megmentették, a gyermeket nem!

Igy maradt életben Ákosné, akinek — nem a háromhavi fogház a legnagyobb büntetése...

Négy tehén tragédiája avagy:

miként menekült meg a haláltól a professzor, a tanácsos és az igazgató...

A karmacsi kocsmá asztalánál négy férfi ül és körülöttük vagy húsz gazda álldogál. A konyhából nagy ünnepélyességgel hozzák az ételt, marhapörkölt ingerlő illata terjed a levegőben, a csizmás emberek közelebb húzódnak és merevített szemmel figyelik az evőket. Kényszeredetten arccal eszik a pörköltöt, mint a halálraítélt az utolsó vacsoráját. De csak három esznek. A negyedik figyel a három evőt, s egyre jobban szorongatja orvosi táskáját.

Sietünk megmagyarázni, mi történik a karmacsi kocsmában?

A karmacsi csorda egyik-másik állata alig állt már a lábán, mikor este hazatért. Keservesen bögött vagy harminc tehén, némelyik ernyedten rogyott az alomra. Három állatorvos is vizsgálta a beteg marhákat, négyet le is kellett venni menten. Igen ám, de mi legyen a hússal? Szabad-e felhasználni a mérgezett húst? Táviratokztak Dobi István földművelésügyi miniszternek, aki négyes bizottságot küldött a helyszínre, hogy megvizsgálják a dús legelőt, ahol a csorda legelt.

Foltos bürök! — kiáltott fel a bizottság egyik tagja. — Ez a növény most még nem olyan erős szagú és a tehén szívesen lelegeli. A foltos bürök comin nevű alkaloidát tartalmaz, amelyből két milligramm is halált okoz, ha emberi szervezetbe jut. A kutyának 100 milligramm kell, hogy elpusztuljon, tehát kutyával hiába etetik meg a húst, nem lehet kitapasztalni a hatását. A bizottság elhatározta, hogy átváltozik — „kísérleti nyúlá”. Feláldozták magukat a közellátás magasabb érdekéből. A „nyulak” dr. Bölcsényi Kálmán

csy János egyetemi tanár, Méhes György vágóhídi igazgató megeszik a mérgezett tehenek húsát, a negyedik pedig dr. Csontos József orvos ugrásra készen áll — az esetleges gyomormosáshoz.

Megették. Még egy-két fröccsnyi várákózási idő... Elmúlt egy óra, elmúlt kettő... És — semmi különös.

A marhabús jól érzi magát a bizottság nyomában!

— Hát akkor ki lehet mérni a húst? — kérdezi az egyik csontosarcú gazda.

— Jól van, Pista bácsi, csak mérjék, hadd legyen a közellátásé. És összekoccannak a poharak.

(b. a.)

Tűz pusztított egy Csáky-utcai hérpalota pincéjében — benzin, olaj és tüzelőanyag szomszédságában

Vasárnapra virradó éjfélok tűzoltók szirénája riadóztatta végig a Szent Istvánvárost. A Csáky-utca felé száguldtak ahol a 15. számú ötemeletes hérpalota pincéjéből lángok törtek elő. Mojló Endre hentesüzletének pincéjében keletkezett a tűz, amelyet csak füstálarcra tudtak megközelíteni. A füst nagy gomolyagokban tódult az utcára, a hérpalota minden lakója felébredt, az ablakok megvilágosodtak, az utcán is hatalmas tömeg verődött össze. Az izgalom egyre nőtt, mert tudták, hogy a szomszéd pincékben olajat, benzint és tüzelőanyagot halmoztak fel. A tűzoltóknak félórás megfeszített munkával sikerült megfékezni a vért.

A HID NEM ROBBANT...

A tanu vallomása 5 percig tartott. Ebből majdnem egy percet a hivatalos kérdések s feleletek vettek el. Neve? Rádóczy Lajos. Születési? 1926 május 7. Foglalkozása? Alkalmi munkás. Családi állapota? Nőtlen. Mit tud 'elmondani Nidosi Imrével kapcsolatban? 1944 január 12-én föl kellett volna robbantanom a Boráros-téri hidat! Rövid kérdések s kurta feleletek. A tényállás kibontakozik. A tanu a bíróság elbocsátja. Most négyszemközt ülünk Rádóczyval csepeli lakásában.

— Tanu, mondjon el mindent.

— 17 esztendő voltam, amikor mint hadiértségs kadétskolást kidobtak a tűzvonalba s 19 hónapig egyfolytában löporfűstös volt az arcom. Rossz katona voltam. Ugy éreztem, hogy az én fegyveremnek nincs mondanivalója a pokoli tűzviharban. Nem kerestem a halált, inkább Kató járt az eszemben. Kató! Nos, sejtethetik, hogy Kató első szerelmem volt, 16 esztendő, bronzhajú kislány. A Lágymányoson lakott s este héttől-nyolcig ott sétáltunk a Boráros-téri hid körül, át Pestre, aztán vissza Budára. A hid karfájának dölve, félórakig néztük a Duná fűrge hullámain, vállunk összeért, Kató bronzhaját arcomhoz fújta a parti szél. Két éve nem láttam. A front mind közelebb szorult Pesthez, de tudtam, hogy Katóék vidékre költöztek: senkim nem volt a városban. Aztán végleg „vizavettük” a vonalat, beértünk a fővárosba s szétszóródott alakulatokat ténfergő katonákkal föltöltve, beszállásoltak a Lovaregyletbe. Ekkor már zászlós voltam s 300 ember között, kikkel lidéres álmokat álmodtam éjszakánként, csak két barátom volt: Nagy Imre hadnagy és Balogh József zászlós. 25 esztendő az egyik, 19 a másik.

1945 január 7-én délután 4 óra körül radóztattak bennünket. 4 óra 10 perckor autó futott át a kapun: öt fekete egyenruhás, karszalagos nyilas ugrott ki belőle. Köpcős, koccos férfi az első, összenéztünk: ekkor már tudtuk, hogy Nidosi Imre „alezredes” az új városparancsnok. Végiglépdelt a század

előtt, fűrkeszön nézte az arcokat, aztán hármunkra mutatott: Nagyra, Baloghra s rám. „Maguk húsz perc múlva kihallgatáson jelentkeznek nálam a Városház-utcai főhadiszálláson.” Letépett intett, megfordult, visszautat kocsijába s a többiekkel együtt elrobogott. Húsz perc múlva megjelentünk a Városház-utca 14. alatt. Mindhármunkat bevezettek Nidosihoz, asztalán három cédula hevert. Kiosztotta a 3 cédulát és a fogai között ennyit mormogott: „Ez a három cédula: három parancs! Nemteljesítés esetén agyonlövötem magukat. Végezzem! Az utcán megneztük a cédulákat. Nagy céduláján ez állott: január 8-án 22 óra 30 perckor felrobbantja a Közvágóhidat. Balogh cédulája ennyit mondott: január 8-án 24 órakor felrobbantja a déli vasúti összekötőhidat. Az én parancsom is rövid volt: január 12-én 23 óra 10 perckor felrobbantja a Boráros-téri Horthy-hidat. Zsebregyűrtük a cédulákat, egyetlen szót sem váltottunk egymással. Tudtuk, hogy a parancsot nem teljesítjük. Vártunk. A következő nap csendes volt. De 8-a éjszakáján egyikünk sem aludt. Ami a legfurcsább volt: egyetlen hang sem esett közöttünk a kapot parancsokról, még szóra sem tartottuk érdemesnek. 9-én hajnalban két nyilas jelent meg a Lovaregyletben s magukkal vitték Nagyot és Baloghot. Délig vártam, akkor elindultam a keresésemre. Elmentem a Városház-utca. Az őrt egy csomag cigarettára szóra bírta: „Akarja látni a két fickót? Menjen ki az Apponyi-terre, ott viszontláthatja őket.” Kirohantam az Apponyi-terre, fölbeugyörögtem a lábam. Az első, amit megpillantottam, Nagy és Balogh halottja volt. Egy kórakásnak támasztva fektették, homlokukon akkora lyuk, mint egy pisztolygolyó, nyakukban tábla: „Igy jár, aki a parancsot nem teljesíti.” Reszkető térdrel várszorogtam vissza a Lovaregyletbe. Háromszor 24 óra állt előttem. Az első: a menekülés gondolata. De senkit sem ismertem ebben a városban. Idegenekhez kopogtattam be, de az ajtók becsukódtak előt-

tem. Az órák morzsolódtak, eltelt az első nap, aztán a második s ránkborult 12-ének éjszakája. Egő szemmel fektüdtem a szalmazsákon, lestem az órák percmutatóját. 23 óra! 23 óra 5 perc! 23 óra 10 perc! A hid nem robban. A sötétben a Kató szeme világított. Aztán a Boráros-téri hid fényei. Kis habok táncoltak a hid fekete árnya alatt. Nem, soha!

— Hajnali négykor két nyilas cibált föl a szalmazsákról. Irány: Városház-utca 14. Bevezettek Nidosihoz. Öten ülnek a szobában, 4 férfi s egy karcsu, szenvtelen arcú nő. „Kössék hátra a kezeit!” ordítja Nidosi. Szíjkorbácsot ragad fel az asztalról, az arcába vág, egyszer, tízszer. Elbojít s vér, nem látok. Csak azt hallok, hogy a nő ott az asztal mögött, gyorsan, mámorosan lélegzik. Szememből, orromból, számból dől a vér. Aztán ordítás: „Kivégző osztag!” Csizmák trappolnak, megragadják a karomat, visznek. Egy hang: „Délután 4-kor agyonlőni, táblát a nyakába!” Bevágnak egy szobába, emberekre zuhanok. De az agyam tisztán dolgozik. Még néhány órá van hátra. En megdögölöm, de a hid áll, Kató majd végigsétálhat a hídon, ha vége lesz ennek a disznóságnak! Persze, valaki mással dől majd a karfának, de ez talán mindegy. Egyszerre pokoli detonáció vág a levegőbe, megmozdul alattunk a padló, a fal úgy omlik, mint por az úvegen. Véres, bedagadt szemmel csak annyit látok, hogy szabad az út Omladékokon, cserepeken rohanok keresztül, emeletmagasságból ugrom, géppisztoly ugat, bomba csapódik... Megmenekültem. Még talán idetartozik, hogy Kató régen férjhezment. Persze, nem hozzám, De talán soha nem tudja meg, hogy január 12-én éjszaka 23 óra 10 perckor a Boráros-téri hid miatta nem robbant...

Rádóczy Lajos vallomását szóról-szóra jegyeztük s az erről készült jegyzőkönyvet csatoljuk az „Útkor”-úgyosztályhoz átküldött iratokhoz. Fontos! Tanulsgul okvetlen megőrzendő!

Halász Péter

Augusztus 31-ig meghosszabbították az államcsitott vállalatok

külföldi részvényeinek bejelentési határidejét Nem becsátják el állásaikból a klsrésztvényeseket az államcsitott vállalatoknál

Két rendeletet fogadott el legutóbbi ülésén a minisztertanács, mind a kettő az iparvállalatok államcsitásával áll kapcsolatban. Az államcsitott vállalatok külföldi tulajdonban lévő részvényeit ugyanis június 30-ig kellett bejelenteni. A határidő túlrövidnek bizonyult, a külföldi részvényesek nem szereztek kellő időben tudomást a rendeletről és ezért most

a kormány a bejelentési határidőt augusztus 31-ig meghosszabbította.

Korábbi rendelet szerint az államcsitott vállalatok részvényeseit vagy szövetségi tagjait, ha a vállalattal szolgálati viszonyban álltak, március 26-i hatállyal el kellett bocsátani. Ezt a rendeletet is módosította a minisztertanács, amennyiben azt

a részvényest vagy szövetségi tagot, akinek érdekeltsége az alaptőke 2 százalékát nem éri el, nem kell elbocsátani.

„Gyakori eset volt — mondták illetékes helyen A Reggel munkatársának —, hogy a vállalati alkalmazottak néhány részvényt vagy üzletrészt szereztek, nem volna méltányos, ha ezek a klsrésztvényesek, akiknek döntő befolyásuk a vállalat vezetésére nem volt, elvezítenék állásukat.”

— Vad éjszaka volt, az ital, a zene, a tánc elvette az eszemet! — vallja Gády Miklós textilkereskedő a budapesti uszorabírósg előtt. — Gády egyik Nagymező-utcai mulatóban ült, amikor észrevett a szomszédos asztalnál egy estélyruhás fiatal nőt. Felkérte táncolni. Tánc közben aztán megtudta, hogy a szép lány Norma Resliker bécsi táncosnő, aki még aznap éjjel vissza akar utazni Bécsbe!

— Akkor már néhány pohár bort megittam — folytatja Gády vallomását és úgy éreztem, hogy beleszerettem a táncosnőbe, nem bírok megválni tőle. Felajánlottam, hogy autómmal Bécsbe viszem. Igen ám, de nem volt schillingem! Gády, több ismeretlen megszólít

időt augusztus 31-ig meghosszabbította.

Meglátni és megszeretni pillanatok műve volt, — a GR-re kerülni a másik pillanaté!

tott a mulatóban: ki tudna néhány száz schillinget átadni neki. Az egyik vendég 100 schillinget hajlandó volt adni, amit aztán a textilkereskedő azonnal meg is vett fekete arcfolyamon. Éjjel a textilkereskedő Norma Resliker autójába ült, hogy Bécsbe menjen. Ehelyett azonban — a Gazdasági Rendőrségre került. Még Magyarország területén igazoltatták Gádyt és megtalálták nála a 100 schillinget, amit a Nemzeti Bank engedélye nélkül vásárolt. Külföldi fizetési eszközökkel elkövetett visszaélést büntetvéért indult eljárás Gády ellen és az uszorabírósg 6 havi börtönre ítélte. Tellebbzés folytán e héten a Kúria Bóka-tanácsa foglalkozik az ügygel.

— Akkor már néhány pohár bort megittam — folytatja Gády vallomását és úgy éreztem, hogy beleszerettem a táncosnőbe, nem bírok megválni tőle. Felajánlottam, hogy autómmal Bécsbe viszem. Igen ám, de nem volt schillingem! Gády, több ismeretlen megszólít

Györgyfal Megde

5x6 méret 3 órán belül 10 Ft FOTÓ PÁRSI NAGY ÁRUHÁZ

OPTIKA FOTÓ DIOPTRIÁS és különleges HAPSZEMÜVEGEK szaküzlete IV. PETŐFI SÁNDOR U.É. BELVÁROSI SZÍNHÁZ MELLETT

SIRKÓ = Eichbaum V., Rudolf-tér 3. (Margithidnál)

RENDSZERETŐ úrinő elmenne magányoshoz HÁZVEZETŐNÖK, vidékre is. Leveleket „Szorgalmas” jelíggel a kiadóba küld.

Július 5-én: a Népstadion első kapavágása

A régi löversenyterén az első kapavágás után megkezdődik a Népstadion építkezése. Az építkezéseket bevezette Hidas Ferenc nagyszabású beszéde a fővárosi közgyűlésén, amelyben hangsúlyozta a korszerű Népstadion felépítésének nagy jelentőségét...

Szardán:

Budapest-Zágráb

Hétfőn reggel válogatott labdarúgó-csapatunk Zágrába utazik, ahol szardán tartják meg a Budapest-Zágráb válogatott labdarúgó mérkőzést, utána pedig Spübbe mennek a magyar válogatott játékosok, ahol vasárnap mérkőznek...

Popper Imre vezetésével a Szabadsághegyre vonulnak az úszók

Úszóink nem mennek a tatai olimpiai táborba, hanem hétfőn délelőtt 10 órakor Popper Imrénél, a Magyar Úszó Szövetség alelnökének vezetésével a Szabadsághegyre vonulnak fel. Az egyik panzióban ütik fel a főhadiszállásukat...

Ötven kilométert

4 óra 42 perc 18,8 mp-es rekordidő alatt gyalogolt László Sándor (Postás)

Vasárnap délelőlt bonyolították le Magyarország észvi 50 km-es gyaloglóhajóversenyt a Népligetben. A Postás Károly gyaloglója, László Sándor azonnal a mezőny élére állt és előnyét egyre növelve, pompás új magyar rekordot ért el...

Ujvári (FTC) az új toronyugrótehetség. A Sportuszoda új rendezték Magyarországi 1948. évi ifjúsági toronyugróbajnokságát. A győzelmet Ujvári (FTC) szerezte meg...

Rerrich nyerte a párbajtőr-bajnokságot, 2. Hennyel, 3. Sákovits, 4. Baltház, 5. Duhaj, 6. Mikla, 7. dr. Berzsenyi, 8. Hegedűs, 9. Benedek.

Délny válogatott labdarúgócsapata Kopenhágában 3:0 (4:0) arányban verte a lengyel futballválogatottat.

Vasárnapi és hétfői filmelőadások

Table with columns: A film címe és szereplője, Az előadások kezdete Vasárnap, Az előadások kezdete Hétköznap. Rows include American films (CAPITOL, CORVIN, FORUM, VÁROSI, VESTA), French films (CORSO, BÉCSI, OLIMPIA, STUDIO), and Czech films (KOPÉNY, ARÁNIA).

A REGGELSPORTJA

A döntő góltól Asbóth-ig

Írta: Pataky Károly

Véget ért Magyarország 1947-48. évi labdarúgó bajnoksága. Amikor e sorokat írjuk - lapzártakor - még nem tudjuk a vasárnapi döntő mérkőzés eredményét...

Budapest népe valósággal megünnepelte a csepeli stadiont és igen sokan kívülről rekedtek. Részükre nem maradt más hátra, minthogy a nézőtér morajlásából, hangjátékszerűen vegyének tudomást mindarról, ami bent, a pályán, a csodálatos, szép zöld gyepen történik...

Csepel, a Vasas és a Ferencváros megérdemelték az első három helyet

és az utolsó hetek izgalmas küzdelmében egy kis színvonal-emelkedésről is tanuskodhattak. A Csepel jó néhány mérkőzést igen szerencsés körülmények között nyert meg, voltak azonban olyan küzdelmei, amikor napvilágra kerültek mindazok az értékek, amelyeket a magyar labdarúgóművészet egyik kiváltsága, Kalmár Jenő plántált csapatába.

Csepel külföldön is megmutatta „oroszlánkörmeit”

A csapat tagjainak nagyrésze a csepeli gyár dolgozóiból kerülnek ki és a labdarúgás számukra - mellékfoglalkozás. A Ferencváros szeszélyes csapat. Kétségtelen, hogy a magyar labdarúgósporthoz a legnépszerűbb és a legnagyobb tömegekkel rendelkező csapat. A Vasas multjánál fogva is predestinálva volt arra, hogy a bajnoki élcsoportban végezze az évadot...

Mind a három csapat tagjai a népi demokrácia sportjának dolgozóiból kerülnek ki

éppen úgy, mint a többiek, a negyedik helyen levő Kispeszt, amely balszerencsés körülmények között esett vissza a fináléban, az Újpest, amely a felszabadulás után elsőnek szervezte újjá a magyar labdarúgósporthoz és három éven keresztül bírtokolta a bajnoki címet, valamint az MTK és a többi egyesület, amelyek nagy anyagi erőfeszítések árán tartja fenn értékes sportmunkásságát.

Amikor tehát labdarúgó bajnoki évad befejeződött és sor kerül a Nyári Kupa, majd a Centenáris Kupa-mérkőzésekre - a sportvilág fokozottabb érdeklődéssel kíséri a közelgő olimpiai játékokat. A legörvendetesebb, hogy

kisembertől államférfiig mindenki magáévá tette az olimpiai csmét.

Az Országos Sport Hivatal megbízottakat küldött azokhoz a vállalatokhoz, amelyek magyar olimpiikonokat foglalkoztatnak. Felkérték a vállalatok vezérigazgatóit, igazgatóit és vállalatvezetőit, hogy a magyar olimpiai keret tagjai számára adjanak szabadságot, hogy megfelelően készülhessenek Londonra és hogy aztán elmehessenek a világ ifjúságának vérméltó sportháborújába...

minden magyar sportember Wimbledon felé tekint.

Asbóth szombaton giaszi küzdelem után 2:6, 9:7, 7:5, 8:6, 6:1 arányban legyőzte az afrikai Sturgesst, a wimbledoni teniszeversenyek egyik tiltkos favoritját. Asbóth ezzel bekerült a nyolc legjobb közé. Magyar versenyző Wimbledonban ilyen eredményt még nem ért el.

Idáig sohasem fordult elő, hogy a nyolc legjobb között magyar legyen.

Asbóth hétfőn T. Brown-nal kerül szembe. T. Brown egyike a legkiválóbb amerikai teniszezőknek, aki Párisban vereséget szenvedett Asbóth-tól, viszont Budapestben legyőzte Asbóthot. Nem tartozik tehát a lehetetlenségek közé, hogy Asbóth Wimbledonban megismételje a párisi szenzációt...

Asbóth pompás kondícióban van és felkészült a hétfői küzdelemre.

Általában a Tenisz Szövetség ügyvezetője, a szövetségi kapitány tevékenykednek kint Wimbledonban és sokban segítségére vannak Asbóthnak. Ezzel kapcsolatban ismételt hangzatos, amit A Reggel már több ízben szótartott, hogy az illetékesek éberre vigyázzanak arra, hogy

olimpiai versenyzőinkkel megfelelő sportdiplomáták menjenek Londonba.

A vívóknak szükségük van a megfelelő zsúritágra, tornászaink pontozóbírák kellenek, az úszók vezetőinek, a vízilabdabíráknak, a műugróbíráknak is mindennél ott kell lenniük, ahol döntenek. Sportgárdánk csak teljes sportdiplomata „hinterlanddal” veheti fel a harcot a siker reményében...

Kardvívóink utolsó összecsapása az olimpia előtt

A Csepel, a Vasas, BEAC és Ganz került a kardcsapatbajnokság döntőjébe

Vasárnap délelőlt kezdődtek meg a kardvívócsapatbajnokság előmérkőzése a Pasaréti-úti sporttelep tornacsarnokában. Már az előmérkőzéseken is igen kemény csatározások voltak. Kétféle csapat indult. Az egyik csoportban a Csepel, BEAC, Postás, Hangya és a MAFC került, a másik csoportban a Vasas, UTE, Káse és a Ganz küzdött. Az első csoportból a Csepel és a BEAC került tovább. Az egyes összecsapások eredménye: Csepel-BEAC 9:4, BEAC-Postás 9:6, BEAC-MAFC 9:1, Postás-Hangya 9:6, BEAC-Hangya 9:5, MAFC-Hangya 8:8 (itt tussarannyal a MAFC győzött), Postás-MAFC 9:6, Csepel-Hangya 9:1, Csepel-MAFC 9:3, Csepel-Postás 9:5. A második csoportból a Vasas és a Ganz jutott a döntőbe.

Mitro 10 p 09.4 mp idővel nyerte Magyarországi 800 m-es gyorsúszó bajnokságát. A 200 m-es mellúszásban Novák Éva 2 p 52.2 mp-cel biztosan győzött. A 400 m-es gyorsúszásban Székely Éva 5 p 28.2 mp kitűnő idővel került az első helyre. A 100 m-es férfi gyorsúszásban Szatmári 59.6 mp-cel legyőzte az egri Kádást és Szilárdot.

Baj van Gyarmathy Olgával?... Kitűnő olimpiai távolugró tehetségünk gyengén szerepelt az utóbbi versenyeken. A két utolsó versenyen a hat ugrása közül mindössze csak egy sikerült. Szombaton a BEAC-versenyen az is csak 529 centiméterre. A többi ugrásánál belépett. A bajnoknó most is gyors, ruganyos, az egyik belépett ugrása 580 körül volt, rohamra azonban igen bizonytalan.

ÜGÉTOVERSENY

június 30. július 5, 7, 11, 14, 17, 21, 25, 28 és 31-én kezdete a, u. 4 órakor

Ty tippeljünk a jövő héten

A tóto 38-ik fordulójában Nyári Kupa-mérkőzések szerepelnek a szelvényen. A tippelés nem könnyű, viszont mi

a totozás hajnokát, Feleki Kamilt,

a népszerű humoristát kértük fel, hogy adjon két különleges tippet olvasóinknak. Feleki arról nevezetes, hogy szinte tudományos alapon totozik és minden néten kopogtat nála a postás és hozza a Póstatárképkönyvtártól a nyereményeket. Igaz bizonyos ményt meg egyetlen egyet sem szerzett, de tizes és tizenegyes találatok mindig akadtak a tippszelvényem. Adjuk át tenát a szót, Feleki Kaminnak.

Table with columns: EMTK-ETO, Elektromos-Sal, BTC, Magyar Textil-Soproni VSE, Szeged-Szolnok, Gyöngyösi SE-Percecs TK, Mezőkövesdi MTK-Ozdi VTK, Szentosi MTE-Markó VSE, Hódmezőv. TVE-Becsk. AC, Kaposvári MTE-Dombóvári VSE, Barcsi VSE-Kaposvári EAC, Tótkomlói MTK-Csabal AK, Szekesfehérv. TC-Celld. VSE

Pótmérkőzések:

Table with columns: FTC-MAFC (viziabds), Szekesvárdi TSE-Meszard Dinamo, Pomáz-Tokod, Előre-III. ker. MADISZ

Feleki Kamill tippjeihez a megunk részéről még hozzátesszük: ajánlatos a tippelt kombinálni is és akkor, úgy mint legutóbb tizes és tizenegyes találatot érhetnek el mindazok, akik A Reggel révén vesznek részt a totozásban.

250.000 körüli fótészvény érkezett a héten a Postatakarékpénztárhoz.

Tóto-eredményecy: Kispeszt-DVSC 4:0 (1), III. ker.-Ceglédi Vasutas 4:0 (1).

Nagy harc az UTE és az MTK között a vízilabdabajnokságért.

Az UTE vízilabdacsapata szombaton 4:1 (2:1) arányú fölényes győzelmet aratott a Vasas fölött. Kezden, Péter és Pálkor a Sportuszodaiban az MTK rendez úszóversenyt és itt be is fejezik a vízilabda-évadot. Ekkor az UTE-MTK és az FTC-MAFC mérkőzést bonyolítják le. A mérkőzés után a válogatott vízilabdakeret tagjai Németh János szövetségi kapitány vezetésével a tatai olimpiai táborba vonulnak.

Pálfi János főiskolai tanár lesz a készülő Sportoktatóképző Intézet igazgatója.

Új alapszabálya lesz az MLSZ-nek. A Magyar Labdarúgó Szövetség szabályait Széll Béla ügyvezető már elkészítette. A napokban tárgyalják s augusztus 15-én lép életbe.

Szombati löversenyeredmények

Izgalmas végküzdelmekben bővelkedő versenynap volt, megiepeden nagyszámú közönség jelenlétében. A bevezető futamban Fordulat csak fejhesszal aratott győzelmet Darius ellen. Csodét mondott a Csongrádi handikapban az erősen fogadott Róz, melyt az esélyteljes Baba anná könnyebben utasíthatott a második helyre, mert a nagy favorit az egész egyenesben esettlet-bottott s ide-oda dülöngött. Az angol és francia impport-teliverek mérkőzéséből előnyös súlyával a francia Galine került ki győztesen a nálánál nagyobb klasszisú angol Valma ellen, míg a munkahirek alapján erősen fogadott Asiatic szerephz sem jutott. A mezőhegyesi díjban Kincses hazasétál Nurm és Arany ellen, a többiek esélytelen statiszták voltak... Caribou klasszisa érvényesült a Gődölő-díjban lovasa szerencsésen tekintája ellenére. Barátnó könnyű győzelmére rádúplázott a következő futamban istállótársa, Dacos, kettős győzelmet szerezve a Czánt-istállónak. Petárdán Telcsik elvárta a versenyt s mire észbe kapott, Dacos már hazaért. Dóra végre meghozta régen várt győzelmét, de ugyancsak igyekeznie kellett, hogy megelőzze a kislúly Centenáriumot és a hatalmas ugrásokkal feltört Jolt, Taliz-másban a beavatottak tippje vált be, míg a favorit Kópé sok hosszat vesztett a startnál és amikor az egyenesben már biztos győztesként felnyomult, kétszer is kitért. A napot záró handikapban ugyancsak a beavatottak által fogadott Pityó lett első, maga mögött hagyva Gézenguzt, míg a harmadik helyet Kátó foglalta el a neri sok eséllyel levagott Babona előtt. Az ugyancsak lefogadott Mókus II. teljesen alárendelt szerepet játszott a versenyen.

Reggeli levél

Kisvirág

En neveztem el így. Mert csakugyan volt rajta valami virág-szerű. A szerény szépsége, a törekvő csendesége. De ez még nem lett volna különös. Más okom is volt rá, hogy „Kisvirág“-nak nevezem. Virágillata volt, hamisítatlan virágillata; a bőrének, a hajának, a kis tenyerének, még a ruhájának is. Néha a székfü szagát éreztem rajta, néha meg a sötétvörös rózsáét. Faggattam, milyen illatszert használ.

— Semilyet — mondta nevetve.

Nem hittem el neki. Titokzatos teremtés volt, nem árult el magáról semmit. Nem tudtam kicsoda, mit csinál, milyen körülmények között él. Esténként találkoztunk. Kicsit fáradtnak látszott, de sohasem panaszkodott. Egyszerű, olcsó ruhákat hordott, de báj és izlés volt az egyszerűségében. S az illata, az a csodálatos, furcsa virágillat elragadóbb volt, mint bármelyik nagyvilági dómáé. Igen, az illatába voltam szerelmes.

És a kezét szerettem. Vékony, apró kezek fürge, hosszú ujjakkal. Nyugtalanok voltak, s az érintésük lágy volt, gondosan, gyöngéden, simogatón lágy. Szeretet volt bennük, s valamilyen művészi finomság, amit nem tudtam kielemezni. Ismerettségük kezdetén persze virágot vittem neki minden találkozásunkkor. Illedelmesen, kedvesen megköszönte, de én éreztem, hogy nem örül a virágjaimnak. Egyszer rámnézett és azt mondta nagyon szeliden:

— Ne hozz nekem annyi virágot... inkább csokoládét, vagy valami kis emléktárgyat... vagy ne hozz nekem semmit...

Úgy örült minden aprósnak, mint a leghálásabb gyerek. Össze-vissza csókolt és könnyek fénylettek barna szemében. Mindennek örült, csak a virágnak nem. Pedig az illet hozzá a legjobban, haragudtam rá, hogy nem szereti. De aztán jóvátette bűnét, százsorosán. Ő hozott nekem virágot, minden alkalommal: csak egyetlen szálát, de éppen ez volt a kedves, hol egy nyíl rózsát, hol egy széles székfűt, hol egy mimózádat.

Angyal teremtés volt ez a Kisvirág, dkinék még a nevét se tudtam. Különös, nevetető gondolatai voltak, sokszor nem értettem, honnan szedi őket.

Egyszer például azt mondta nekem, elragadtatót rajongással:

— Nincs nagyszerűbb dolog, mint egy temetés!... olyan ünnepélyes és pompás!

S amikor nevettem, sértődötten kérdezte:

— Miért nevetesz? Te nem érzed a fenségét?

Csak Buda teremt ilyen lányokat, még a Montmartre sem. Finomak és egyszerűek, lapasztáltak és gyerekek, eszesek és ügyűek, — szeretik a szerelmet és tiszták tudnak maradni, érintetlenül tiszták. A modoruk, a beszédük, a mozdulatuk tökéletes, a műveltségük meghatározható, hölgyek és kisleányok, szenvedélyesek, de romantikusak is, és kedvesen anyáskodók. Meghatározhatatlanok, besorozhatatlanok, elké-

nyeztetelt kis hercegnők, ha akarod, vagy az örömkért viaskodó kis emberek, megrövidített mostohagyerekei a sorsnak. Ki ez a Kisvirág, kicsoda lehet, illatos bőrével, csendes mosolyával, verebyszerű halkságával? sehogysem tudtam megfejteni.

...Vacsorára mentem, először hívtak ahhoz a házhoz, virágot illett vinne a háziasszonynak. Megálltam a Fő-utcán egy kis virágosbolt előtt. Az ajtón csilingelt a csengő, amikor beléptem. A levegő fülledt volt a virágok langyos leheletétől. A boltilány megfordult.

— Parancsol?... Aztán sikított, egy egész kicsit, egy egész kicsi halkat. Kisvirág volt.

O, most már megértettem mindent, a kezét, a temetést, a nekem hozott rózsákat, a virágillatát! És mégjobban szerettem, még meghatottabban gyönyörködtem benne.

Bókay János

MAGYAR ÉNEKES ALAKTOTTÁ HERODEST a „Salome“ bécsi díszelőadásán, az Operaházban, Richard Strauss 84. születésnapján: Szemere László.

GYENES EDIT AZONNAL HAGYJA EL A SZÍNHAZAT! — követelték az este a körüli Kamara Varieté tagjai és az előadás szünetében testületileg bevonultak az igazgató irodájába, elpanaszolni, hogy Gyenes Edit nevű társnőjük hetek óta nyilasú kijeletéseket tesz — nem hajlandók vele tovább együtt dolgozni. Az igazgató azonnal felbontotta Gyenes Edit „művésznő“ szerződését.

Csenki Imre, a Debreceni Kollégiumi Kórus nagy svájci sikeréről

Most tért haza svájci vendégjátékáról a Debreceni Kollégiumi Kórus, melynek megalapítója és vezetője

CSENKI IMRE

A Reggelenek a következőket mondta el: A kórust csak 1946 júliusában alapítottuk és most ismételt róslások után 80 tagja van. Valamennyien a debreceni Tanítóképző fiatal növendékei, 50 leány és 30 fiú, akikkel a francia Svájci városokban Neufchatelben, Lausanne-ben, Veveyben és Genfben tartottunk hangversenyeket. Viadana és Palestrina kórusait és madrigáljait énekeltek és Bartók, Kodály és Weiner műveit és különösen

Genfben a nagy székesegyházban igen nagy sikerünk volt.

Genfben Kodály „Jézus és a kufárok“-ját, a „Mátrai Képeket és Bartók „Kantátáját“ énekeltek. A hangverseny után

Ernest Ansermet, a világhírű svájci karmester megülett és megköszönte, hogy Bartók csodálatos művével megismertettük.

A nagy svájci dirigens kijelentette, hogy szívesen vezényelné a debreceni kórust akár Magyarországon, akár Svájcban, de Henry Javard, a lausanne-i konzervatórium igazgatója is azt mondta, hogy „a magyar kóruskultúra nem ezotikum, hanem a legmagasabb színvonalon álló művészet“.

Csenki Imre, a debreceni kórus vezetője 36 éves, 10 éve szervezi az iskolakórusokat a Hajdúságban és a Doni Kozákkórus hangversenye után kezdett kórus szervezéssel foglalkozni.

Nyitott ablakban élni, ó!

Zöldvendéglő, színes lampionok, habzó sör, bokázó bakatisztek, díszdíkalapos dzsentrik, dévaj bakfisok s orfeumi tündérek — a békebeli béke éled az Operettszínház nyári reflektorfényében, dübörög hozzá a katonamuzsika és sikong a cintányér. Mintha régi fényképalbumot lapozgatna egy reszketőkezü nagymama s egyik-másik fakult fotográfiára könnyét is hullatná: „...nézd csak, nézd, ez volt a Tóni, akivel egy esztendőig jegyben jártam!“ Az ember elnézőn mosolyog. Hogy valaha nagymama is jegyben járt s húszéves volt, az majdnem kizárt dolog! Az ember nagymamája rögtön nagymamának születik, ahogy a világ is magátólértődően ogy ráncosképű s gondterhelte az ifjú számára, amilyenek megismerte. Hát ilyen békebeli béke is volt valaha a világon? Amikor az volt a leggyötrőbb gond, hogy ki mészott be az augusztusi éjszakán Erzsébet nyitvafelejtett ablakán s amikor az őrmester úr legcsúfabb gorombasága az volt, hogy: gézen-gúz! Azóta ismerünk más gondokat s megismertünk más őrmestereket, de hát — a nagymama is volt egyszer fiatal s voltak ilyen lampionos nyári éjszakák is a világon. Három óra ideje ezeket az elhervadt emlékeket Nótai Károly népszínmű-ízü bohózata, ezer bolondságot járat végig magyar bakába ojtott „Infanteriszt Svejki“-ével, Novotny közlegénnyel, aki szánandó és mulatságos árvaságában csámpázik egyik zürzavarból a másikba. Latábar, hát persze hogy Latábar az, aki ezúttal is tüzet gyújt a színházban: hempereg a földön a polgármester tiszteletreméltó nevével, női ruhában táncraperdül saját félelmetes őrnagyával, megkeseríti szerelmes hadnagya életét, fölkarvarja az egész kisvárost, szóval kezdekapja a gyepőt, cserdít az ostaróval s úgy eliramodik a kis homokfutó tizegnyéhány utasával, hogy magávalreptíti a színház ezerkétszáz nézőjét. Ez a sovány, keszeg s agyonoldozott kis Latyi úgy tartja vállán az egész Operettszínházat, mint Atlás a földgömböt! Csodálatra, sőt tiszteletreméltó! Gózon, szívderítő zsörtölődése, szilvóriumfű irgum-burgum rosszkedve s hajnali rigófütye, Somogyi Nuszi „polgármesternéje“, kinek olyan az illata, mint egy vidéki szoba szekrényének tetején áttelelt aranyranett almának, borizú, savanykás és mégis jóleső — az ő hármuk emléke maradandó ebből a kis holdas operettből. De nagyon igaztalanul nyomják a plakát végefelére a színház igazgató urai Mednyánszky Ági nevét, csupa ezüstös báj, finom hajlékonyság, igazi harmatos, bakfiszósi színész. Kardos Magda égisvihaló, gyorsforraló-szubrett, Hlatky Edit groteszk s nem fél az öngyűlölt, (egyik tehetségebb, mint a másik!) Gozmány jól magáratallt: mikszáthi-izú hadnagyoskát pattint a fucytagba, Zentay férfias, Cziráky Lucy, ez az egyéni humorú s kedves derűt árasztó remek komika, nyiltszini

tapost varázsol rövid villanásával, Pogány Margit csókálló orfeumi högyike, Antalffy mind figyelemreméltóbban „veszi“ az operettjátzsma lapjait és „Schramek“-ével végleg biztos révbe evezett a szárazkedvű, pratravetett halként tatógó Várady: már tapsal fogadják! Fellegi Tamás rendezése sodor, mint az örvény a hidláb körül s andalító Szerényi két új slágerszáma. Hogy néha üresnek tűnt a színpad, annak alighanem csak az lehet az oka, hogy legutóbb Bárony Rózsit láttuk itt...

A Magyar Színház viszont jónánányszor mérföldre röpít a tájtól, amelyre a „Nyitott ablak“ nyílik. Hart és Kaufman vigjátékát mutatja be, Nagypál István fordításában, Darvas Szilárd és Gádor Béla átdolgozásában. A „storyra“ még élénken emlékszünk, esztendőkkkel ezelőtt láttuk filmen. Akkoriban az Ujvilágban születő „crézy“-műfajból ez volt az első ideérkező mintadarab. Ez a műfaj, sajátosan hőbortos, gátlátalan s vakmerő humorával filmen néha valóban ellenállhatatlan. A száguldo cellulóze-szalag egyik bolondos szökelessébből a másikba ragadja a nézőt s a cselekmény s bolondos hősei úgy száguldanak, mint a hullámvasút. A színpadon azonban ezek a bolond-helyzetek megmerevednek. Az egyébként ördögösen ügyes Szabolcs rendezése itt alig segített, operettes naivitáson tartja a

színvonalat, a mondatok pedig igényesebbek s följobbnéknék darabot, műfaji zürzavar támad. Ezt a crézy-műfajt különben nagyon óvatosan kell kezelni, his sok elmondanivalót aggatnak rá szerkezeti gerinctörés érheti. A darab amúgyis elmond mindent, ami elmondani rábizatott, fölösleges külön fölhívni a közönség figyelmét arra, hogy miről is van itt szó, mert a túltterhelte vigjátékszál elpattan s a hangulat elillan. Ezt a furcsa műfajt a színészek közül hárman érzik: Somogyi Erzsébet, Timár József és Fejes Teri. Ők hárman elragadó bájjal iubicolnak ebben a szílvárványozó akváriumban, de Mihályit kiesit szorítja a gallér: ő, aki mindig ezer egyéni ötlettel gazdagítja a figurát, most beéri az instrukciókkal. Lendületes a kis Zsolnay Judit (ki ő és merre van hazája?), de a kórikumból olykor valóságos drámába csúszik át Bánky Zsuzsa s ami a legmeglepőbb: copyright Mezey Mária-féle szívhangokat használ. Maklári harsány és — lemondó, Rátónyi feszens s bocsánatot kérő, Greguss markáns és biztonságos, rövid jelenetben láttuk végre a sokkal többet érdemlő Titkos Ilonát s jól ivel föl, de hamar szárnyaszegett: Lázár Mária.

Mikor is volt a beharangozott lúzijáték? Előadás után? Halász Péter

Súlyos adótartozásaik miatt könyvvizsgálatot rendeltek el a Medgyaszay Színházban

A Jókai-téri kis vigjátékszínház az elmúlt évadban egy-két darabjával nagy sikert aratott, a Doktor úr például több mint kétszázszor futott és színházi szakértők szerint

200.000 forint körüli összeget kellett jövedelmeznie a színház igazgatójának.

Ennek ellenére a színház nem fizette adóját, sem a szakszervezeti díjakat, sem a színpadi szerzők jogdíjait. Súlyos körülmény az is, hogy a színház gazdasági hivatala nem mutatta be az úgynevezett „kasszarapportokat“, melyek állítólag eltűntek, holott azt minden színházban öt esztendőre visszamenően meg kell őrizni. Ezeknek a megállapítása végett

a szakszervezet ellenőrt küldött ki a Medgyaszay Színházhoz és egyidejűleg a Budapesti Színigazgatók Testülete is könyvvizsgálatot rendelt el.

Ezzel kapcsolatban Jákó Pál, a Színszakszervezet főtitkára a következőket mondotta az A Reggelenek:

— A Medgyaszay Színházhoz azért küldtünk ki ellenőrt, mert tudomásunkra jutott, hogy a szakszervezeti díjakat levonták ugyan a tagoktól, de a pénzt nem fizették be a szakszervezetbe. Hallottunk egyéb panaszokról is és ezeknek kivizsgálása most folyik.

Várkonyi Zoltán, a Budapesti Színigazgatók Testületének elnöke így nyilatkozott:

— A budapesti színházak adóközösségben vannak. A kultuskormány segítségével s a pénzügyminisztérium támogatásával sikerült a színházaknak jelentős adókedvezményeket szerezni.

A csökkentett adó befizetéséért viszont nemcsak a színigazgató, de a színigazgatók testülete is felelős.

Minthogy a Medgyaszay Színház igazgatója az utóbbi időben nem fizette adóját, a Színigazgatók Testülete saját jogainak védelme érdekében rendelt el könyvvizsgálatot a Medgyaszay Színházban.

A színház adóhátraléka megközelíti a 200.000 forintot, tehát éppen azt az összeget, amelyet a Doktor úr tisztán jövedelmezett a színház igazgatójának.

Magyar karmester és magyar kamara-együttes a nagy salzburgi ősbemutaton

A Salzburgban rendezett ünnepi játékokon ismét ősbemutató lesz: Frank-Martin svájci zeneszerző „Varázstital“ című kamara-operáját adják elő. Az előadást Fricsay Ferenc operaházunk karnagya tanítja be és vezényli, s a kamarazenekezt is magyarokból állították össze: Ákos Ferenc, Mihály András, Banda Ede, Tibay Zoltán, Sándor János és Banda Márton lesznek a tagjai. A fiatal Ákos egyébként egyéves szabadságot kapott az Operaháztól, mert a gőteborgi szímfőnök zenekar első hangversenymestere lesz. A zenekar állandó vendégkarmestere Dobrowen.

Operánövendékek szombatesti vizsgája. A Nemzeti Zenede operánövendékei az este vizsgáltak a Zene-művészeti Főiskola kamaratermének színpadán. A legtöbb tapsot — Pless László tanár, az Operaház kiváló karigazgatója kapta, aki nemcsak a színpadi szerep-gyakorlat mestere, hanem egy pianónon kísérve a maskabban, jelmezben éneklő növendékeket, szinte zenekariszterűen támasztotta alá éneküket, vezette és sugallta őket! A növendékek sorából Radnai György emelkedik ki: tömör, edes, zengő baritonja finoman formálja a frázisokat és igen muzikális! Wagner József a másik figyelemreméltó tehetség, akinek tenorja szép színű és dallamformáló képessége jelentős. Mindketten a kiváló László Géza dr. tanítványai.

KOMOL HAJFESTÉK világmárka! Budapest, IV., Váci-u. 27

MAGYAR SZÍNHÁZ világsiker aratott vigjáték — zenével. Bánky Zsuzsa, Fejes Teri, Lázár Mária, Somogyi Erzsébet, Titkos Ilona. IGY ÉLNI... Ó! JEGYELŐVÉTEL! ÓRIÁSI SIKER!!

Minden Idők legmulatságosabb operettje ÁRTATLAN ZSUZSI FELEKY KAMILL, DÉRY SÁRI, KAZAL, KÖVÁRY GYULA, MÁTRAY, MURÁNYI L., OKOS S., FÖLDESY É. felléptével MEDGYASZAY SZÍNHÁZ. Bemutató kedden, 29-én.

FEUER fest, tisztít, ha kell, egy nap alatt is. KOMLÓSI TAKARIT, CIÁNOZ, KARBANTART V., Akadémia-utca 7. Telefon: 123-919

